

Vergide Gündem

Tax Agenda

Ağustos / August 2020

Temerrüt faizinden vergi mi ödeyeceğim?

Abdulkadir Kahraman

İkale sözleşmeleri ve vergisel sonuçlar

Dr. Merve Dolbun

English translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Çalışma Hayatında Gündem

"7252 sayılı Kanun'da yer alan iş ve sosyal güvenlik düzenlemeleri"

Dr. Hakkı Demirci

Dünyadan Vergi Haberleri

Elif Karaca

Sirküler indeks

Vergi takvimi

Pratik bilgiler

Practical information

EY

Building a better
working world

Temerrüt faizinden vergi mi ödeyeceğim?

Üretim faktörü olarak sermaye

Ekonomik işleyle bir ürün veya hizmetin oluşması üretim faktörlerinin bir araya getirilmesine bağlıdır. Sosyalist ve benzeri sistemler dışında, üretim faktörleri bir kişi veya kurumun kontrolünde olmayıp; farklı kişiler ve/veya kurumların sahipliğinde bulunmaktadır. Özü itibarıyla üretim sürecinde kullanılan faktörler türlerine göre üretimden pay alır. Örneğin üretim sürecinde borç veya kredi olarak kullanılan sermayenin getirisi "faiz" olarak adlandırılırken, sermayenin kullanım şekline bağlı olarak sermayedarın üretimden aldığı getiri farklılaşabilmektedir.

Ülkemizde yürürlükte bulunan Gelir Vergisi Kanunu'na göre faiz gelirlerinin de aralarında yer aldığı "menkul sermaye iratları"; nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden oluşan sermaye sahiplerinin elde ettiği "kâr payı, faiz, kira ve benzeri gelirler" olarak tanımlanmaktadır. Diğer bir deyişle, nakit para veya parayla temsil edilen sermayenin getiri türlerinden biri "faiz" geliri olarak adlandırılmakta ve genel kural olarak vergiye tabi tutulmaktadır. Gelir sahibinin gerçek kişi veya tüzel kişi olmasına bağlı olarak vergileme esasları farklılaşmaktadır.

Temerrüt faizi nedir?

Peki temerrüt faizi nedir ve neden ödenir? Detaya girmeden önce, "temerrüt" kelimesinin anlamına bakalım. Türk Dil Kurumu sözlüğünde temerrüt, "herhangi bir sebebe dayanmaksızın borcu ödememekte direnme, direnim" olarak açıklanıyor.

Kelime anlamı dışında "faiz" ve "temerrüt faizi" kavramlarının hukuk sistemimizde yer aldığını ve kanunlarda tanımlandığını görüyoruz. Hukuk sistemimizin önemli kanunlarından biri olan 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun "Borç İlişkisinin Hükümleri" bölümünde "faiz" ve "temerrüt faizi" düzenlenmiş olup; Kanun'un 88'inci maddesinin kenar başlığı "faiz", 119'uncu maddesinin kenar başlığı ise "temerrüt faizi" ile ilgili hükümleri içermektedir. Bu maddelerin gerekçelerinde "faiz ve temerrüt faizi" ile ilgili düzenlemelere ilişkin "3095 sayılı Kanunî Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunda yapılan son değişiklik dikkate alınarak, faiz oranının belirlenmesi yürürlükteki mevzuata bırakılmıştır" açıklaması bulunmaktadır. Buna ilave olarak, 6098 sayılı Kanun'un 122'nci maddesinde, alacaklının temerrüt faizini aşan zarara uğraması halinde, borçlunun alacaklının aşkın zararını da karşılamakla yükümlü olduğu hükme bağlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi'nin ("AYM") 4.12.1984 tarih ve 3095 sayılı "Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun" ile ilgili E:1997/34, K:1998/79 sayılı iptal kararına bakıldığında faiz; kişi veya kurumların kullanımına terk ve tahsis edilen nakdi sermayeye karşılık sermaye sahibi lehine oluşan medeni bir "semere veya ivaz" olarak tanımlanmıştır. Söz konusu kararda "temerrüt faizi, alacaklının zararını karşılamak amacıyla, sözleşmeden doğan edimini taahhüdüne uygun biçimde süresinde, muaccel hale gelen borcu vadesinde ödemeyen borçlunun vadeden sonraki süreden yararlanmış olma sonucu alacaklı lehine doğan nakdi ödenti" şeklinde ifade edilmiştir.

Diğer taraftan, temerrüt faizi ile ilgili 3095 sayılı Kanun'un gerekçesi "edimini veya vadesinde borcunu ödemeyen kötü niyetli kişilerin bu davranışlarının önüne geçilmesi, kanunî faiz ve temerrüt faizinin günün koşullarına uydurulması" olarak açıklanmıştır. Bahse konu Kanun'un 2'nci maddesine göre, paranın geri ödenmesinde temerrüde düşen borçlunun sözleşme ile aksi kararlaştırılmadığı takdirde geçmiş günler için

2005/9831 sayılı ve 4.12.1984 tarihli Karar gereği yıllık %9 oranında temerrüt faizi uygulanması gerekmektedir. Ancak TCMB'nin önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli avanslara uyguladığı oran %9'dan fazla ise arada sözleşme olmasa bile "ticarî işlerde temerrüt faizi" bu orana göre istenebilir.

Yargı kararlarında temerrüt

AYM'nin E.1997/34, K.1998/79 sayılı Karar ve 15.12.1998 tarihli kararında belirttiği üzere, yasal faiz veya temerrüt faizi oranlarının ülkemizdeki enflasyon ve enflasyona bağlı olarak oluşan döviz kuru, mevduat faizi, hazine bonusu ve devlet tahvil faiz oranlarından düşük olması nedeniyle borcunu vadesinde ödemeyen borçlunun bu durumdan yararlandığı, alacaklının ise zarara uğradığı kabul edilmekte ve bu zarar karşılığı ödendiği kabul edilmektedir.

Benzer şekilde AYM'nin E.2008/58, K.2011/37 sayılı ve 10.2.2011 tarihli kararında da belirtildiği üzere Mahkeme; mülkiyete dahil alacağın vadesinde ödenmemesi nedeniyle alacak vadesi ile ödeme tarihi arasında geçen sürede enflasyondan kaynaklanan değer kaybı ile ortaya çıkan aşınma ile kişinin mülkiyetinin gerçek değeri azaldığı gibi, bahse konu sürede söz konusu varlığın tasarruf veya yatırım aracı olarak gelirinden mahrum kalınmakta, getirisinden faydalanmanın mümkün olmamasının kişilerin mülkiyet haklarını sınırlandırdığı görülmektedir. AYM'nin bu kararlarında yer alan Yargıtay kararlarında da benzer yaklaşımları görülmektedir.

Dolayısıyla hem yasa koyucunun iradesi hem de yargıya yansıyan uyumsuzluklarla ilgili mahkeme kararlarında temerrüt faizi, "bir gelir veya irat" değil sermayeyi temsil eden para borcunun ödenmesi gereken vadede ödenmemesi nedeniyle "alacaklının zarara uğraması" ve bu zararın ülkenin içinde bulunduğu ekonomik konjonktür (enflasyon oranı ve enflasyona bağlı olarak ortaya çıkan faiz oranı gibi) dikkate alarak belli bir oranda olacağı anlayışına dayanmaktadır. Dolayısıyla, temerrüt faizinin ödenmesi gerekçesi özünde alacaklının uğradığı zararın tazmininden ibarettir.

Temerrüt faizi vergilenir mi?

Maliye İdaresi ise genel olarak mahkeme kararlarına istinaden yapılan faiz ödemelerini "alacak faizi" kapsamında değerlendirmek suretiyle vergilendirme eğilimindedir. Örnek vermek gerekirse Gelir İdaresi Başkanlığı B.07.GEL.O.40/4041-33/57420 sayı ve 30.12.1997 tarihli özelgede özetle; "mal sahipleri adına ödenecek işgal tazminatının Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesi uyarınca gelir vergisi stopajına tabi olmadığı, ancak kira gelirinden ayrı olarak mahkeme tarafından ödenmesine hükmedilen %30 oranındaki yasal faiz oranındaki işgal tazminatının alacak faizi niteliğinde olması nedeniyle Gelir Vergisi Kanunu'nun 85, 86 ve 87'nci maddelerine göre menkul sermaye iradi olarak yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi gerektiği" görülmektedir.

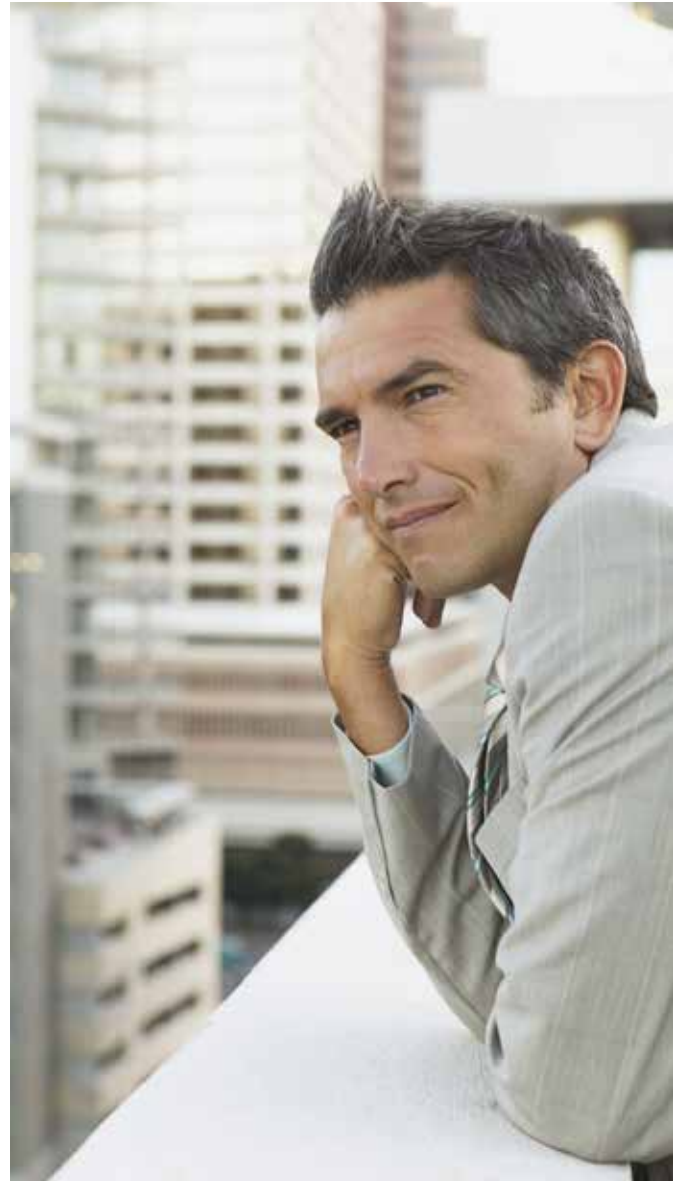
Borçlunun aldığı borcu geri ödemede temerrüde düşmesi üzerine, alacaklı tarafından başlatılan "temerrüt faizi" talepli uyumsuzluklarda borçlu aleyhine verilen mahkeme kararı üzerine alacaklılar genellikle icra takibi ile alacağı ve temerrüt faizini tahsil edebilmektedir. Bu süreçte icra müdürlükleri tarafından çıkarılan icra emirlerinde de takip tutarları, asıl alacak dışında temerrüt faizine ilişkin "işlemiş faiz" kullanımını da vergi idaresinin vergileme yaklaşımında etkili olabilmektedir.

Ancak yukarıda yer verilen yasa koyucunun iradesi ve AYM karar gerekçelerinden de anlaşılacağı üzere "temerrüt faizi", kişinin mülkiyetindeki alacak konusu parayı zamanında alamaması nedeniyle uğradığı "zarar karşılığı" ödenmektedir. Hatta kişinin "temerrüt faizini" aşan zararını delilleriyle mahkemeye sunması halinde aşkın zararının da karşılanması kanun hükmü gereğidir. Bu nedenlerle, temerrüt faizleri vergi matrahına dahil gelir olmadığı kanaatindeyiz. Yapılan ödemenin "temerrüt faizi" olarak adlandırılması, vergilenmesi sonucunu doğurmamalıdır.

İdarenin "temerrüt faizi" ödemelerini "alacak faizi" sayma yaklaşımını karşısında alacaklıların bu hususu kendi vergi danışmanları ile değerlendirerek karar vermelerini öneririz.

Temerrüt faizi gelir değil, sermaye kaybı karşılığıdır.

Bu yazı Ekonomist dergisinin 26 Temmuz 2020 tarihli 2020/23. sayısında yayınlanmıştır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

İkale sözleşmeleri ve vergisel sonuçlar

Giriş

İkale sözleşmeleri 4857 sayılı İş Kanunu'nda açıkça düzenlenmemiştir. Bu olanak gerek yargı kararları ile ve gerekse öğretide sözleşme özgürlüğü çerçevesinde kabul edilmektedir. Dayanağını Anayasa'dan alan sözleşme özgürlüğü ilkesi (AY. m. 43; TBK. m.26) taraflara sözleşme yapma, bunun içeriğini belirleme ve sözleşmeyi sona erdirmeye yetkilerini verir. Bu bakımdan iş sözleşmesi de ister belirli süreli olsun ister belirsiz süreli olsun işçi ile işverenin anlaşması üzerine sona erdirilebilir. İş sözleşmesinin sona erdirilmesine ilişkin bu anlaşmaya ikale denilmektedir. Yargıtay bunun için "bozma sözleşmesi" terimini de kullanmaktadır. İkale, iki taraflı bir hukuki işlemdir; öneri (icap) ve kabul ile oluşur.¹ Belirtilen özelliği dolayısıyla ikale bir bozma sözleşmesi olup Borçlar Kanunu'nun genel hükümlerine tabidir.²

Anlaşılabacağı üzere hukukumuzdaki sözleşme yapma serbestisinin bir yansıması olarak işçi ve işverenlerin anlaşarak iş sözleşmesini fesih dışında bir yol olarak anlaşma yöntemi ile yani ikale ile sona erdirmesi söz konusu olabilmektedir. İkale bir fesih olmayıp işçi haklarının zedelenmesinin muhtemel olması nedeniyle şüphe ile yaklaşılacak bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle işçinin yeterince korunduğuna ilişkin hükümlere yer verilmedikçe iş güvenliğini tehdit ettiğinden iş sözleşmesinin ikale ile sona erdirilmesi geçerli olmayıp ilgili durum iş sözleşmesinin işveren tarafından tek yanlı feshedilmesi olarak kabul edilmektedir. İlgili sözleşmenin ikale yerine fesih olarak değerlendirilmesi ile ortaya çıkan sonuçlar da farklılaşmaktadır. Bu bakımdan yapılan ve ortaya konulan sözleşmenin ikale olarak değerlendirilebilmesi için iş güvenliğini zedelemeyecek nitelikte olması ve işçiye makul yarar sağlayan hükümleri içermesi gerekmektedir.

Hukuksal anlamda bu tip şartları haiz olması gereken ikalenin hukuksal şartlarının bir yansıması olarak içerisinde tazminat niteliğinde olan belli tutarlara yer vermesi gerekmektedir. İşte hukuksal bir şart olarak bu tutarlara yer verilmesi çeşitli yönlerden vergisel sorunları da beraberinde getirmektedir. İlgili ikalenin damga vergisine tabi olup olmayacağı ve içerisinde bulundurulmuş tazminat tutarlarının ücret sınıflandırılmasına tabi olup üzerinden gelir vergisi, sigorta primi ve damga vergisi hesaplanıp hesaplanmayacağı tartışılmıştır. Bu hususta son yıllarda yapılan mevzuat değişiklikleri ve desteklenen özelemler ile belli bir noktaya gelmiştir.

A. İş sözleşmelerinin fesih dışı sona erme yolları

İş sözleşmelerinin sona erme yolu olarak karşımıza genellikle işçi veya işveren tarafından tek yanlı olarak sona erdirilmesi yani fesih çıkmaktadır. Ancak iş sözleşmelerinin sona ermesi konusunda fesih dışında da sona erme yolları mevcuttur.

Fesih dışında sona erme yolları arasında öncelikle belirli süreli iş sözleşmeleri için belirli sürenin dolması sayılabilir. İş sözleşmesinin türü ne olursa olsun işçinin ölümü ile iş sözleşmesi kendiliğinden sona ermektedir. Hukukumuzda iş ilişkilerinin mirasçılara geçmesi söz konusu değildir. Mirasçılar sadece parasal hakları talep edebilmektedir. İşverenin ölümü ile de iş sözleşmesi sona erebilir. Ancak işçinin ölümü ile sona ermedeki kesinlik burada mevcut değildir. İşverenin ölümü ile bazı durumlarda iş sözleşmesinin devam etmesi mümkündür.

¹ Savaş Taşkent, Devrim Ulucan, Öner Eyrenci, Bireysel İş Hukuku, Beta Yayınevi, 9. Baskı, 2019, s.180-183

² 4/2/2011 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu

İş sözleşmesinin fesih dışı sona erme yollarından bir diğeri de geçersizliktir. Her sözleşme gibi iş sözleşmesi de yasanın emredici hükümlerine aykırı olması durumunda geçersizdir. Sözleşmenin bazı hükümlerinde aykırılık var ise sadece bu kısımlar için geçersizlik söz konusu olabilecektir. Sözleşmelerin tamamı için geçersizlik söz konusu olduğunda sözleşme baştan itibaren geçersiz kabul edilir. Eğer bir hak kaybı vb. söz konusu ise sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre talep edilir. Ancak iş hukukunda geçersizlik işçiyi korumak amacıyla baştan itibaren değil de ortaya çıktığı andan itibaren geçerlidir. Örneğin iş sözleşmesi yapılabilmesi için yaşı uygun olmayan biri ile iş sözleşmesi yapılması durumunda, bu aykırılığın belli bir süre sonra anlaşılması halinde iş sözleşmesi baştan itibaren değil ilgili aykırılığın anlaşıldığı tarihten itibaren geçersiz olacaktır ve ileriye yönelik olarak hüküm doğuracaktır.

İş sözleşmesinin fesih dışı sona erme yollarından bir diğeri ise ikaledir yani tarafların anlaşması yolu ile iş sözleşmesinin sona erdirilmesidir. İş sözleşmesi ister belirli süreli olsun ister belirsiz süreli olsun tarafların anlaşması yolu ile sona erdirilebilir. İkale terim anlamıyla zaten anlaşma demektir. Bu nedenle ikale sözleşmesi kullanımı yerine "ikale suretiyle sona erme" şeklinde bir kullanım daha uygun olacaktır.

B. İkalenin şekil şartları

Borçlar Kanunu'ndaki kurala göre asıl sözleşme yazılı olarak yapılmışsa onu sona erdirecek olan sözleşme de yazılı olmalıdır. Bu nedenle asıl sözleşme nasıl yapılmışsa ikalenin de buna uygun olarak yapılması gerektiği kabul edilmektedir. Yazılı olarak yapılan sözleşmenin sözlü olarak sona erdirilmesi mümkün olsa da işçi ve işveren arasında uyumsuzluk olduğunda ispat anlamında sıkıntı olmaması için ikalenin de yazılı yapılması önerilmektedir. Ayrıca bu tip bir uyumsuzlukta ikale yapıldığını iddia eden de iddiasını ispatla yükümlüdür.

C. İkale hususundaki gelişmeler

İkale yolu ile iş sözleşmelerinin sona erdirilmesi yöntemi iş hayatında özellikle son dönemlerde yaygın bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. İşverenin işçiyi işten çıkarmak istediği bir durumda işçi de kendi rızası ile çıkmayarak kıdem tazminatına hak kazanmak isteyebilmektedir. Böyle bir durumda da işçi ile işveren arasında bir anlaşma yapılarak işçiye kıdem tazminatı ödenmekte ancak işçi de bu tazminatı aldıktan sonra elinde var olan iş güvencesi olarak işe iade davası hakkından vazgeçmektedir. Ancak yine de buna rağmen işçinin işveren aleyhine işe iade davası açması söz konusu olabilmektedir. Kıdem tazminatı ödenmesi işveren tarafından iş sözleşmesinin feshedilmesi anlamına geldiğinden ve işçi de ikale olmadığını savduğundan mahkeme de ikaleyi reddederek işverenin kıdem tazminatı ödenmesini de dikkate alarak iş sözleşmesinin işveren tarafından feshedildiğini kabul edip işe iade davasını da kabul etmektedir.

İkalenin bu şekilde kötüye kullanılmasının önüne geçebilmek amacıyla Yargıtay ikale yapılmasını bazı şartlara bağlamıştır.³ Öncelikle ikalenin geçerli olabilmesi için işçinin menfaatlerinin karşılanması gerekir. Eğer işçi hak etmişse kıdem tazminatı,

ihbar tazminatı ve en az 4 aylık ücret tutarında bir tazminat ödenmedikçe ikale geçerli olmaz.⁴ Özetle Yargıtay'a göre ikalenin geçerli olması için gerekli şartlar şunlardır:

- Öncelikle işçi hak etmiş olacak,
- Kıdem ve ihbar tazminatı ile birlikte ayrıca en az 4 aylık maaş tazminat şeklinde ödenmiş olmalıdır.

Bu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere genel olarak iş yararına yorum ilkesi benimsenmektedir.⁵

D. İkale kapsamında yapılan ödemelerin gelir vergisi açısından değerlendirilmesi

İkale kapsamında yapılan ödemelerin ücret olarak değerlendirilerek gelir vergisine tabi olup olmayacağı uzun bir süre tartışma konusu olmuştur.

İkale sözleşmesinin sona ermesi ile yapılan ödemeler Gelir Vergisi Kanunu'nda 21/03/2018 tarihli ve 7103 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik ile hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra; karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar ücret sayılan ödemeler arasına dâhil edilmiş ve bu tazminatlar ile kıdem tazminatı toplamının ancak yasal kıdem tazminatı tutarına kadar olan kısmı için istisna uygulanacağı hükme bağlanmıştır.⁶

Bu düzenlemeye göre ikale kapsamında ödenen tutarlar ücret niteliğindedir. Ancak bu tutarların kıdem tazminatı tavanına kadar olan kısmı gelir vergisinden istisna tutulmuştur. 21 Mart 2018 tarihinden önce ikale kapsamında yapılan ödemeler için ödenen gelir vergisi tutarlarının iade edilebilmesi için de 18/01/2019 tarihli ve 7162 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanunu'na geçici madde eklenmiştir.

Geçici madde 89'a göre "27/3/2018 tarihinden önce karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar üzerinden tevkif edilerek tahsil edilen gelir vergisi, hizmet erbabının düzeltme zamanaşımı süresi içerisinde tarha yetkili vergi dairelerine başvurmaları ve dava açmaması, açılmış davalardan vazgeçmeleri şartıyla 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca red ve iade edilir."⁷

Buna göre düzeltme zamanaşımı süresi içerisinde tarha yetkili vergi dairelerine başvuru yapılması ve dava açılmaması ya da açılmış davalardan vazgeçilmesi şartı ile iadesi mümkündür.

E. İkale kapsamında yapılan ödemelerin SGK primi kapsamında değerlendirilmesi

5510 Sayılı Kanun'a göre kıdem ve ihbar tazminatı prime esas kazanca dahil edilmez ve bu tutarlardan SGK primi kesilemez. Gelir Vergisi Kanunu'nda 2018 yılında yapılan değişiklikte birlikte ikale kapsamında yapılan ödemelerin kıdem tazminatı

³ Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, E. 2009/18811, K. 2010/9254, Tarih: 05.04.2010

⁴ Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, E. 2008/1888, K. 2008/25058, Tarih: 25.09.2008

⁵ A.e.

⁶ 303 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği, Resmi Gazete Tarihi: 11/06/2018, Resmi Gazete No: 30448

⁷ A.e.

olarak değerlendirilmesi konusu gündeme gelmiştir. Böyle bir değerlendirme ile kıdem tazminatı olarak yapılan ikale ödemelerinin kıdem tazminatı tavanına kadar olan kısmının gelir vergisinin yanı sıra SGK priminden de istisna edilmesini beraberinde getirecektir.

Öte yandan 5510 sayılı Kanun'da belirtilen istisnalar arasında "ikale tazminatı" sayılmamıştır. İ kale sözleşmesi ile kararlaştırılan ikale bedelinin hangi kalem alacakları/ tazminatları kapsadığının ayrı ayrı belirtilmesi ve bu alacakların/ tazminatların Kanun'un 80'inci maddesinin (b) bendinde sayılan istisnalar arasında yer alması halinde, sigorta primine esas kazanç dahil edilmemesi, bu istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemelerin prime esas kazanç dahil edilmesi gerekmektedir.⁸

F. İ kale kapsamında yapılan ödemelerin damga vergisi açısından değerlendirilmesi

4857 sayılı İş Kanunu'nun 8. maddesinde süresi 1 yıl ve daha fazla olan iş sözleşmelerinin yazılı şekilde yapılmasının zorunlu olduğu, bu belgelerin damga vergisi ve her çeşit resim ve harçtan istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 8. maddesi kapsamında bulunmayan ikale sözleşmeleri ile ilgili olarak gerek Damga Vergisi Kanunu'nda gerekse diğer kanunlarda herhangi bir istisna hükmüne yer verilmemesi nedeniyle söz konusu ikalelerin yeni bir sözleşme mahiyetinde olduğu kabul edildiğinden sözleşmede belirtilen toplam tutar üzerinden Damga Vergisi Kanunu'na ekli 1 sayılı tablonun I/A-1 fıkrasına göre binde 9,48 nispetinde damga vergisine tabi olması söz konusu olacaktır⁹

Sonuç

İ kale hukuksal anlamda oldukça tartışmalı bir husus olup iş sözleşmesinin fesih yolu ile sona erdirilmesi veya fesih dışı bir yöntem ile sona erdirilmesi yöntemlerinden hangisinin uygulandığını ortaya koyup buna bağlı hukuksal sonuçların belirlenmesini de sağlamaktadır.

Bunun yanı sıra vergisel açıdan da oldukça tartışmalara yol açan bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapılan düzenlemeler ile son gelinen noktada ilgili sözleşmelerin hukuksal olarak ikale şeklinde değerlendirilebilmesi için işçiye makul yarar sağlayacak nitelikte olması ve iş güvenliğini zedelememesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bunu sağlayabilmesi için de Yargıtay'ca kabul edilen bazı tutarların sözleşmede yer alması gerekmektedir. İ kalenin hukuki şartı olarak sunulan bu tutarların doğaldır ki vergisel sonuçları da ortaya çıkmaktadır. İlgili tutarların ücret olarak değerlendirileceği kabul edilmesine rağmen kıdem tazminatı tavan tutarına kadar olan kısmının gelir vergisinden istisna edilmesi son düzenlemeler ile kabul edilmiştir. Öte yandan kıdem tazminatı tavan tutarını aşan kısımlar gelir vergisine tabi olacaktır.

Daha önce pek çok kez dava konusu yapılan ve hakkında farklı farklı mahkeme kararları ve özelgeler verilen ikale sözleşmesinden kaynaklı tazminatların gelir vergisi açısından değerlendirilmesi hususu 7103 sayılı Kanun, 7162 sayılı Kanun ve bunlara ilişkin tebliğler ile sonuçlandırılmış oldu. Yapılan düzenlemelerle, ikale sözleşmesi sonucu alınan ödemeler gelir vergisinden istisna kapsamına alınmış ve 27/03/2018 tarihi öncesi yapılan kesintilerin iade edilmesi kararlaştırılmıştır.

Diğer yandan yine ikalelerin damga vergisinden istisna sözleşmeler kategorisinden yer almamasından ötürü ve niteliği itibari ile yeni bir sözleşme olması nedeniyle binde 9,48 oranında damga vergisine tabi olması gerektiği anlaşılmaktadır.

Kaynakça

1. 7103 Sayılı KHK
2. 7162 Sayılı Kanun
3. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu
4. 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu
5. 6098 Sayılı Borçlar Kanunu
6. 4857 sayılı İş Kanunu
7. 306 Seri No.lu. Gelir Vergisi Genel Tebliğ Taslağı
8. 303 Seri No.lu. Gelir Vergisi Genel Tebliğ
9. 15 Haziran 2020 tarihli 97895701-155[2020/126]-E.416936 sayılı Gelir Kanunları Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü tarafında verilen mukteza
10. Savaş Taşkent, Devrim Ulucan, Öner Eyrenci, Bireysel İş Hukuku, Beta Yayınevi, 9. Baskı, 2019, s.180-183
11. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, E. 2009/18811, K. 2010/9254, Tarih: 05.04.2010
12. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, E. 2008/1888, K. 2008/25058, Tarih: 25.09.2008

⁸ Celal Özcan, İ kale Tazminatı'ndan SGK Primi Kesilir Mi?", Dünya Gazetesi, 26 Nisan 2019

⁹ 15 Haziran 2020 tarihli 97895701-155[2020/126]-E.416936 sayılı Gelir Kanunları Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü tarafında verilen mukteza

Should tax be paid on default interest?

The formation of a product or service in economic activity depends on the combination of production factors. Inherently, the factors used in the production process take a share from the production according to their types. For example, while the return on capital used as a debt or loan in the production process is called "interest", the return of the capital owner from production may differ depending on the way the capital is used.

According to Turkish Income Tax Law, income from movable capitals including payment is defined as "dividend, interest, rent and similar income" obtained by the capital owners consisting of values represented by cash capital or money.

So, what is the default interest and why is it paid? In the dictionary of the Turkish Language Institution, the term of "default" is described as "resisting to pay the debt without any reason".

When looking through the Constitutional Court ("AYM") annulment decision regarding the "Law on Legal Interest and Default Interest" dated 4.12.1984 and numbered 3095, E: 1997/34, K: 1998/79; interest is described as a civil "consequence or equivalent" in favour of the owner of the capital against the cash capital allocated to the use of individuals or institutions.

Both the will of the legislator and in court decisions regarding the disputes that are reflected in the judiciary; the default interest is based on the understanding that the "creditor's loss" is due to the fact that the money debt representing the capital is not paid in the due period as it's not "an income or revenue" and this loss will be at a certain rate by taking into account the economic conjuncture of the country. Therefore, the justification for the payment of the "default interest" consists essentially of the compensation of the loss incurred by the creditor.

On the other hand, the Revenue Administration tends to tax the default interest payments based on court decisions within the scope of the "interest receivable". However, as understood from the will of the legislator mentioned above and the reasons of the decision of the Constitutional Court, the "default interest" is paid for the loss provision that the person suffers due to the failure to receive the money in the ownership on time. For those reasons, we are of the opinion that default interest is not an income included in the tax base. Naming the payment as "default interest" should not result in taxation of it.

We recommend that owners of default interest consider this issue with their own tax advisors against the administration's approach to consider default interest payments as "interest receivable".

This is the summary of the article published in the Economist magazine's issue 2020/23, dated 26.07.2020.

Mutual rescission contracts and tax-related matters

Mutual rescission agreements are not explicitly regulated in the Labour Law no. 4857. This opportunity is accepted within the context of freedom of contract both in judicial decisions and in the doctrinal disciplines. The principle of freedom of contract that is based on the Constitution gives the parties the power to form a contract, determine its content and terminate the contract. In this regard, the employment contract, whether fixed-term or indefinite-term, can also be terminated upon the agreement of the employee and the employer. This agreement on the termination of the employment contract is called a mutual rescission.

As it can be understood, it is possible for the employee and employers to agree and terminate the employment contract as a way other than termination by contract method, in other words mutual rescission as a reflection of the freedom of contract in law. Mutual rescission does not stand as a termination, while it appears as a method that is approached with suspicion since it is probable that the workers' rights are damaged. Therefore, termination of the employment contract by mutual rescission is not valid since it threatens the job safety due to the lack of provisions regarding the protection of the worker sufficiently and the relevant situation is considered as the unilateral termination of the employment contract by the employer. In this respect, in order to be considered as a mutual rescission, the contract

formed should be of a quality that does not harm the safety of the job and must contain provisions that provide reasonable benefits to the worker.

Due to the principle of providing reasonable benefits to the worker as a legal condition, the inclusion of some amounts in the contract brings various tax issues. Although it is accepted that the relevant amounts will be evaluated as wages, the exemption of the portion up to the ceiling of the severance pay from income tax has been accepted through the latest regulations. On the other hand, the sections exceeding the severance pay ceiling amount will be subject to income tax.

The issue of the assessment of indemnities arising from mutual rescission contract in terms of income tax which has been subject of litigation many times and different court decisions and rulings previously has been concluded with the Law no. 7103, Law no. 7162 and the relevant communiques. Pursuant to the regulations introduced, the payments received as a result of the mutual rescission contracts were included into the scope of income tax exemption and it was decided to refund the deductions made before 27/03/2018.

On the other hand, since the mutual rescissions do not stand in the category of contracts exempted from stamp tax and because it is a new contract due to its nature, it is understood that they should be subject to a stamp tax of 9.48 per thousand.

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.

Temmuz ayı "Gümrükte Gündem"i belirleyen başlıca gelişmeler; Gümrük Yönetmeliği'nin geçici 16. maddesinin uygulanması hakkında açıklamalar yapılması, Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası başvurularının elektronik ortamda gerçekleştirilmesine ilişkin 2020/17 sayılı Genelge'nin yayımlanması ve Nisan ayında uygulamaya konulan bazı demir-çelik ürünlerinde gümrük vergisi oranı artışının süresinin uzatılması olmuştur.

Bunların yanı sıra AB tarafından Türk çelik ürünlerine uygulanan tarife kontenjanında değişiklikler yapılmış, tarife kontenjanları Haziran 2021'e kadar 4 çeyreklik dönemlerde uygulanacaktır.

Temmuz ayı gelişmelerine aşağıda detaylı olarak yer verilmiştir.

1. Rotatif tip kompresörler için tarife kontenjanı açılmıştır.

1 Temmuz 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2710 sayılı Karar ile, aşağıdaki tabloda gösterilen ürün için 15.02.2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) olmak üzere tarife kontenjanı açılmıştır.

GTP	Eşya tanımı	Birim	Miktarı	Gümrük vergisi (0%)
8414.30.81.90.00	*Rotatif(rotary) tip kompresör, soğutma kapasitesi 2 kW ile 8kW arasında olan tek veya üçfazlı motora sahip, R32 veya R410 tip refrijeran sıvı-klimaların üretimine mahsus olan(a).	Adet	500.000	0

(a): Bu eşya gümrük mevzuatının nihai kullanıma ilişkin hükümlerine tabidir.

* Bu G.T.P.'lerde sadece madde ismi sütununda özellikleri belirlenen ürünler için vergi oranı düşürülmüştür.

Bu karar çerçevesinde yapılacak ithalat için Ticaret Bakanlığı'na ithal lisansı düzenlenir. Gümrük beyannamelerinin ithal lisansı süresi içinde tescil edilmesi gerekmektedir.

Ek olarak, söz konusu Karar'a ilişkin bir Tebliğ de yayımlanmıştır (Tebliğ No: 2020/7):

- ▶ Tabloda GTP ve tanımları yer alan eşyanın ithalatında karşılığında gösterilen miktarlarda açılan tarife kontenjanlarının dağıtımı, sadece söz konusu eşyayı üretiminde hammadde veya ara mal olarak kullanan sanayicilere, talep toplama yöntemi ile yapılır.
- ▶ Tarife kontenjanından faydalanabilmek için başvurular, 01.07.2020'den itibaren on iş günü içerisinde, Ticaret Bakanlığı sitesinde yer alan "E-İşlemler/İthalat İşlemleri" bölümündeki "E-İmza Uygulamalarına Giriş" altındaki "İthalat İşlemleri" kısmından elektronik imza ile yapılır.
- ▶ Elektronik imza sahibi kişilerin firmalar adına başvuru yapmak üzere yetkilendirilmesi, 27/12/2017 tarihli ve 30283 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalat İşlemlerinde Elektronik Başvuru Sistemi Tebliği (İthalat:2017/3) çerçevesinde yapılır.
- ▶ Başvurularda, "İthalat İşlemleri" sayfasında bulunan "Başvuru İşlemleri" ana başlığı altındaki "Başvuru Girişi" ekranında Belge Türü olarak "TPS-0967 İthal Lisansı MAK-ELEKT-ELEKTR", Tebliğ/Karar olarak bu Tebliğ seçilir. Başvuru Formunun elektronik olarak doldurulup Ek-3'te yer alan başvuruya eklenmesi gereken belgelerin tam ve

eksiksiz bir şekilde sisteme yüklenmesinden sonra yetkili kullanıcı tarafından elektronik imza atılması suretiyle başvuru tamamlanır.

- ▶ Eksik başvuru yapılması halinde, Bakanlıkça eksikliklerin tamamlanması için beş gün ek süre verilir. Birden fazla eşya için başvuruda bulunacak firmaların her bir eşya için ayrı bir başvuru yapması gerekmektedir.
- ▶ Talep edilen toplam tarife kontenjanı miktarının, açılmış olan tarife kontenjanı miktarı ile eşit veya bu miktardan daha az olması durumunda talepler tam olarak karşılanır. Talep edilen toplam tarife kontenjanı miktarının açılan tarife kontenjanı miktarından daha fazla olması durumunda ise dağıtım; geçerli başvuru sayısı, toplam talep miktarı, fiili sarfiyat, üretim miktarı, üretim kapasitesi, tüketim kapasitesi, toplam ithalat miktarı ve önceki yıllarda kendilerine tahsis edilmiş bulunan tarife kontenjanını kullanma performansları kriterlerinden bir veya birkaçı dikkate alınmak suretiyle gerçekleştirilir.
- ▶ Tarife kontenjanı kapsamında yapılacak ithalatta Ticaret Bakanlığınca düzenlenen ithal lisansı gümrük beyannamesinin tescilinde ilgili gümrük idaresince aranır.
- ▶ Tebliğde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde tarife kontenjanı tahsisatı yapılan başvuru sahibi adına ithal lisansı Ticaret Bakanlığınca elektronik olarak düzenlenir ve başvuru formunda yer alan e-posta adresine bildirilir. Bildirimde Bakanlıkça (İthalat Genel Müdürlüğü) elektronik ortamda (Tek Pencere Sistemi) verilen 23 haneli belge numarası ile belge tarihi yer alır. Başvuru sahibine ayrıca yazılı bildirim yapılmaz.
- ▶ Bildirimde yer alan belge numarası ve belge tarihi yükümlü tarafından beyannamenin 44 nolu kutusunda "Belge Referans No" ve "Belge Tarihi" alanlarında beyan edilir.
- ▶ Başvuru sahibinin gümrük idaresinde kaydının olmaması nedeniyle, ithal lisansının Tek Pencere Sistemi'nde kaydının onaylanamaması durumunda, başvuru formunda yer alan e-posta adresine Ticaret Bakanlığınca bildirimde bulunulur. Yapılan bildirim üzerine ithalatçı tarafından 5 (beş) iş günü içinde gümrük sistemine kayıt yaptırılarak Ticaret Bakanlığınca bilgi verilir. Aksi takdirde, yapılmış olan başvuru geçersiz sayılır.
- ▶ Tarife kontenjanı konusu eşya ancak ithal lisansının geçerlilik süresi içerisinde serbest dolaşıma girebilir.
- ▶ Düzenlenecek ithal lisansları 15/2/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) geçerlidir.

Bu karar ve tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2.AB tarafından Türk çelik ürünlerine uygulanan tarife kontenjanında değişiklik yapıldı.

Avrupa Birliği Resmî Gazetesi'nde yayımlanan değişiklik ile AB tarafından Türkiye dahil olmak üzere muhtelif ülkelerden yapılan çelik ithalatında uygulanan tarife kontenjanına ilişkin olarak bazı değişiklikler yapılmıştır.

Bahse konu değişiklikler, 1 Temmuz 2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

3.2682 sayılı Karar kapsamı İGV'ye tabi eşya için antrepo rejiminde alınacak teminat oranı belirlendi.

Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 03.07.2020 tarihli ve 55527208 sayılı yazı ile:

- ▶ 2682 sayılı Karar kapsamında İGV'ye tabi eşyanın antrepolara konulması durumunda 30.09.2020 tarihine kadar (bu tarih dahil), söz konusu eşyadan alınması gereken teminatın, eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin %25'i kadar olması,
- ▶ Aynı antrepo beyanname kapsamı farklı kalemler için farklı teminat oranlarının bulunması halinde teminatın yüksek olan oran üzerinden hesaplanması,

uygun bulunmuştur.

4. Geçici ithal edilen ambalajlara ilişkin genelgede değişiklik yapıldı.

Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 2020/10 sayılı Genelge ile, 2010/10 sayılı Geçici İthal Edilen Ambalaj ve Paletler konulu genelgede değişiklik yapılmıştır.

- ▶ "Boş Olarak Geçici İthal Edilen Ambalajlar" başlıklı 1'inci maddesinde, boş olarak geçici ithal edilmek istenilen ambalajlar için, beyanın yazılı olarak yapılması halinde "ambalajların yeniden ihrac sırasında doldurulacağı" beyanının Tek Pencere Sistemi'nde gerçekleştirileceğine ilişkin değişiklik yapılmıştır.
- ▶ Gümrük Yönetmeliği'nin 384'üncü maddesine paralel olarak, Genelgenin "5. Onaylanmış Kişi Statü Belgesi Sahiplerince Geçici İthal Edilen Ambalajlar" başlığı "5. Onaylanmış Kişi Statü Belgesi veya Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası Sahiplerince Geçici İthal Edilen Ambalajlar" olarak; söz konusu başlık içerisinde yer alan "A Sınıfı Onaylanmış Kişilerce" ibaresi "onaylanmış kişi statü belgesi veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahiplerince" olarak değiştirilmiştir.
- ▶ Anılan Genelge'nin "Geçici İthal Edilen Ambalajın Başka Firma Tarafından Yeniden İhracı" başlıklı 6'ncı maddesine şu ifade eklenmiştir: "*Ancak, ambalajın, yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip firma tarafından geçici ithal edilmesi durumunda, ihracat yetkisi verilen firmanın bu niteliklere haiz olmasına gerek bulunmamaktadır*"

5. Tarife Kontenjanı açılan ürünlerin artakalan miktarlarının dağıtımına ilişkin Tebliğ yayımlandı.

14 Temmuz 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile, 30/12/2019 tarihli ve 1953 sayılı Karar ile yürürlüğe konulan Bazı Sanayi Ürünlerinin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar çerçevesinde açılan tarife kontenjanlarının ilk dağıtımı sonucunda artakalan kontenjanların dağıtım yöntemi ile başvuru ve kullanım usul ve esasları düzenlenmiştir.

- ▶ Tebliğin Ek-1'indeki tablodaki eşyanın ithalatındaki kalan tarife kontenjanlarının dağıtımı talep toplama yöntemi ile yapılır.
- ▶ Başvuru, 14 Temmuz tarihinden itibaren on iş günü içerisinde, Ticaret Bakanlığı internet sitesinden yapılır.
- ▶ Dağıtımda söz konusu eşyayı üretiminde hammadde veya ara mal olarak kullanan sanayicilerin talepleri öncelikle dikkate alınır.
- ▶ Talep edilen toplam tarife kontenjanı miktarının, açılmış olan tarife kontenjanı miktarı ile eşit veya bu miktardan daha az olması durumunda taleplerin tam olarak karşılanması esastır.
- ▶ Tarife kontenjanı kapsamında yapılacak ithalatta Ticaret Bakanlığınca düzenlenen ithal lisansı gümrük beyannamesinin tescilinde ilgili gümrük idaresince aranır.
- ▶ Düzenlenecek ithal lisansları 15/2/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) geçerlidir. İthal lisansı kapsamındaki ithalatın, ithal lisansı sahibi firma tarafından yapılması zorunludur. İthal lisansı üçüncü kişilere devredilemez.
- ▶ 20/3/2020 tarihli ve 31074 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2020/3) yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

6. Bazı demir-çelik ürünlerine geçici olarak uygulanan gümrük vergisinin süresi uzatılmıştır.

Bilindiği üzere, 17.04.2020 tarihli ve 2423 sayılı Karar ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararına Ek Karar ile, 72'nci fasıl'da yer alan bazı demir-çelik ürünlerinin gümrük vergisi oranı 15.07.2020 tarihine kadar artırılmış idi.

14 Temmuz 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2756 sayılı Karar'la ise söz konusu ürünlere yönelik gümrük vergisinin 30.09.2020 tarihine kadar artırılmış düzeyde uygulanmasına devam edileceği kararlaştırılmıştır.

Bu Karar, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

7. Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası başvurularının elektronik ortamda gerçekleştirilmesine ilişkin 2020/17 Sayılı Genelge yayımlandı.

Gümrük işlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği'nin 11'inci maddesi kapsamında yapılacak yetkilendirilmiş yükümlü başvurularına ilişkin elektronik başvuru sistemindeki işlemlerin açıklanması amacıyla 2020/17 Sayılı Genelge ekinde "Yetkilendirilmiş Yükümlü Elektronik Başvuru Kılavuzu" yayımlanmıştır.

Buna göre 01.09.2020 tarihine kadar, başvuru sahibinin tercihine bağlı olarak başvuru işlemleri kâğıt ortamında da gerçekleştirilebilecek olup bu tarihten sonra sertifika başvuruları elektronik ortamda yapılacaktır.

8. Gümrük Yönetmeliği'nin geçici 16. maddesinin uygulanması hakkında açıklamalar yapıldı.

Bilindiği üzere, 1 Nisan 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan "Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile Gümrük Yönetmeliği'ne geçici 16'ncı madde eklenmiştir. Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan bir yazı ile, 1 Nisan 2020 tarihinden önce tescil edilmiş olan beyannameler için;

1) Gümrük Yönetmeliği'nin geçici 16/2'nci maddesi kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin olarak:

Eşyanın menşesine ilişkin uygun belgelerle (menşe şahadetnamesi veya tedarikçi beyanı/uzun dönem tedarikçi beyanı) birlikte başvuruda bulunması halinde;

A. Serbest dolaşıma giriş esnasında A.TR sunulmuş olması ancak eşyanın menşesine dair menşe şahadetnamesi veya tedarikçi beyanı/uzun dönem tedarikçi beyanının bulunmamasına rağmen, İGV/EMY'nin ödenmediği, eksik ödendiği veya beyan edilmediği durumlarda;

1) Ek tahakkuk ve ceza kararı henüz düzenlenmemişse, ek tahakkuk ve ceza kararı düzenlenmemesi,

2) Ek tahakkuk ve ceza kararı düzenlenmiş ve;

a) Henüz tebliğ edilmemişse

b) Tebliğ edilmiş ancak itiraz süresi henüz dolmamışsa,

c) Uzlaşma başvurusu yapılmışsa,

d) İdari itiraz yoluna başvurulmuş ancak henüz bir cevap verilmemişse,

e) İdari itiraz yoluna başvurulmuş, itiraz reddedilmiş ancak dava açma süresi henüz dolmamışsa,

f) İdari itiraz yolu kullanılmış ve süresi içinde dava açılmış olmakla birlikte davası derdest ise,

kesinleşmemiş söz konusu alacaklar için ek tahakkuk ve ceza kararının iptal edilmesi şeklinde işlem yapılacaktır.

B. 2006/10895 sayılı Karar gereğince serbest dolaşıma girişinden sonra "sonradan verilmiştir" ibareli olsun veya olmasın 4 aylık ibraz süresi içinde bir A.TR'nin ibraz edilmesi ile 2018/11799 sayılı Karar (A.TR-EMY) kapsamına giren ek tahakkuk kararının düzenlendiği durumda yükümlüsünce Yönetmelik Geçici 16/2 inci Maddesi kapsamında değerlendirilmesinin talep edilmesi halinde; ek tahakkuk kararı,

a) Henüz tebliğ edilmemişse,

b) Tebliğ edilmiş ancak itiraz süresi henüz dolmamışsa,

c) Uzlaşma başvurusu yapılmışsa,

d) İdari itiraz yoluna başvurulmuş ancak henüz bir cevap verilmemişse,

e) İdari itiraz yoluna başvurulmuş, itiraz reddedilmiş ancak dava açma süresi henüz dolmamışsa,

f) İdari itiraz yolu kullanılmış ve süresi içinde dava açılmış olmakla birlikte davası derdest ise,

ek tahakkuk kararının iptal edilmesi şeklinde işlem tesis edilecektir. Ek tahakkuk kararının henüz düzenlenmemiş olduğu durumda da yükümlü talebi doğrultusunda işlem tesis edilecektir.

01.04.2020 tarihinden önce söz konusu menşe belgelerinin gümrük idaresine sunulmuş olması durumunda, belgelerin yeniden ibraz edilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.

2) AB'den ithal edilen eşya için Gümrük Yönetmeliği'nin geçici 16/1'inci maddesi kapsamında yapılacak işlemlere yönelik olarak:

A.TR eşliğinde yapılan ithalatlarda menşe şahadetnamesi bulunmamasından İGV veya EMY'nin ödendiği ve tescilden itibaren 6 ay içinde menşe şahadetnamesinin ibraz edilerek geri verme başvurusunun yapıldığı ancak belgenin sonradan getirileceğine dair yazılı bir talepte bulunulmaması nedeniyle başvurunun reddedildiği durumda, yükümlüsünce konunun Gümrük Yönetmeliği'nin geçici 16/1'inci maddesi kapsamında değerlendirilmesinin talep edilmesi halinde, red kararı;

- Henüz tebliğ edilmemişse,
- Tebliğ edilmiş ancak itiraz süresi henüz dolmamışsa,
- İdari itiraz yoluna başvurulmuş ancak henüz bir cevap verilmemişse,
- İdari itiraz yoluna başvurulmuş, itiraz reddedilmiş ancak dava açma süresi henüz dolmamışsa,
- İdari itiraz yolu kullanılmış ve süresi içinde dava açılmış olmakla birlikte davası derdest ise,

red kararı iptal edilerek İGV veya EMY'nin geri verilmesi şeklinde işlem yapılacaktır. Red kararının henüz düzenlenmemiş olduğu durumda da yükümlü talebi doğrultusunda işlem tesis edilecektir.

1 Nisan 2020 tarihinden önce menşe şahadetnamesinin sunulmuş olması durumunda, söz konusu belgenin yeniden ibraz edilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.

Ek olarak, yukarıda belirtilmiş olan durumlar haricinde kesinleşmiş olan kararlara ilişkin olarak Gümrük Yönetmeliği'nin geçici 16/1 ve 16/2. maddeleri kapsamındaki yükümlü başvurularının kabul edilmeyeceği ifade edilmiştir.

9. Bisiklet ve motosiklet lastiklerine uygulanan dampinge yönelik nihai gözden geçirme soruşturması açıldı.

22 Temmuz 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğler ile aşağıda detayları verilen ürüne yönelik yürürlükte bulunan dampinge karşı kesin önlemlere ilişkin olarak nihai gözden geçirme soruşturması açılmıştır.

Menşe ülke	GTİP	Tanım
Çin Halk Cumhuriyeti, Endonezya Cumhuriyeti, Hindistan Cumhuriyeti, Malezya ve Tayland Krallığı	4011.50.00.00.00	"bisikletlerde kullanılan kauçuktan yeni dış lastikler"
	4013.20.00.00.00	"bisikletlerde kullanılan kauçuktan iç lastikler"
	8714.99.90.00.00	"diğerleri; aksam ve parçalar (yalnız 4011.50.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonunda yer alan dış lastikleri ihtiva eden bisiklet tekerlekleri, jantı hariç)" "diğerleri; aksam ve parçalar (yalnız 4013.20.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonunda yer alan iç lastikleri ihtiva eden bisiklet tekerlekleri, jantı hariç)"
Çin Halk Cumhuriyeti, Endonezya Cumhuriyeti, Malezya ve Tayland Krallığı	4011.40	"motosikletlerde kullanılan kauçuktan yeni dış lastikler"
	4013.90.00.00.11	"motosikletlerde kullanılan kauçuktan iç lastikler"
	8714.10.30.00.00	"tekerlekler ve bunların aksam parça aksesuarları (yalnız 4011.40 gümrük tarife pozisyonunda yer alan dış lastikleri ihtiva eden tekerlekler, jantı hariç)" "tekerlekler ve bunların aksam parça aksesuarları (yalnız 4013.90.00.00.11 gümrük tarife istatistik pozisyonunda yer alan iç lastikleri ihtiva eden tekerlekler, jantı hariç)"

GTİP'ler yalnızca bilgi amaçlı verilmiş olup bağlayıcı mahiyette değildir.

Soruşturma konusu ürünün ihracatçısı, yabancı üreticisi, ithalatçısı, üye çoğunluğu bunlardan oluşan meslek kuruluşları, ihracatçı ülke hükümeti, benzer malın Türkiye'deki üreticisi, üye çoğunluğu benzer malın Türkiye'deki üreticilerinden oluşan meslek kuruluşları ilgili taraflar olarak kabul edilir. Ancak, belirtilen süreler içinde soru formlarını cevaplamak veya görüşlerini sunmak suretiyle kendilerini yetkili mercie bildirenler soruşturmada ilgili taraf olarak dikkate alınır.

Bildirim gönderildiği bütün ilgili taraflar için soru formunu cevaplandırma süresi, soruşturmanın açılışına ilişkin bildirim gönderildiği tarihten itibaren posta süresi dâhil 37 gündür. Bildirim gönderilemediği ilgili taraflar soru formuna ilişkin cevaplarını ve soruşturma ile ilgili görüşlerini bu Tebliğ'in yayımı tarihinden itibaren başlayacak 37 günlük süre içerisinde sunar.

Meri önlem soruşturma sonuçlanıncaya kadar yürürlükte kalmaya devam eder. Soruşturma, bu Tebliğ'in yayımı tarihinde başlamış kabul edilir.

Bu Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10. GEKAP kapsamındaki bazı konularla ilgili Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yeni düzenlemeler yapıldı.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca 23.07.2020 tarihinde Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar yayımlandı.

Bu düzenlemede öne çıkan konular özetle aşağıdaki gibidir:

1. GEKAP beyanının çevre görevlisi tarafından onaylanması yükümlülüğü ile ilgili olarak, ödenecek GEKAP miktarının hesaplanmasında, toplam beyan miktarının beyan döneminin kapsadığı ay sayısına oranı dikkate alınacaktır. (2020 yılı için 50.000 TL x 6 ay = 300.000 TL / 2021 yılı için 50.000 TL x 3 ay = 150.000 TL)
2. Faaliyeti yiyecek içecek satışı olan satış noktalarında kullanılan tek kullanımlık bardaklar/tabaklar GEKAP yükümlülüğüne tabiidir. Diğer satış noktalarında (örneğin konfeksiyon ürünü satan mağazalar) ikram amacıyla kullanılan tek kullanımlık bardaklar GEKAP yükümlülüğüne tabii değildir. Satış noktası (örneğin konfeksiyon ürünü satan mağazalar) aynı zamanda yiyecek ve içecek satışı yapıyor ise kullanılan tek kullanımlık tabaklar/bardaklar GEKAP yükümlülüğüne tabiidir.
3. Atıkların preslenip balyalanarak başka bir ambalajlama yapılmadan atık işletme tesislerine iletimi esnasında kullanılan presleme metal tel ve şeritleri ambalaj olarak değerlendirilmeyecek ve GEKAP beyan ile ödeme yükümlülüğü olmayacaktır. Ancak ambalajlanmış ürünlere yönelik ilave koruma/destek amaçlı takılan tel ve şeritler ise ambalajın parçası olarak ambalaj kapsamında değerlendirilerek GEKAP beyan ve ödemesine konu olacaktır.
4. Elektrikli kayak, scooter, hoverboard, ginger gibi motorlu ulaşım araçları elektrikli elektronik eşya kapsamında yer almadığından bu araçlarda orijinal eşya/parça olarak kullanılan ve 1 sayılı listedeki ürünler için GEKAP

Yönetmeliği'nin 5/10 maddesi uyarınca GEKAP beyan edilecek, ödeme yapılmayacaktır.

5. İzleme ve kontrol ekipmanı olan oto alarmı ve oto park sensörü GEKAP'a tabii değildir; ancak beraberinde gelen piller/bataryalar GEKAP'a tabiidir.
6. Kombi, klima vb. ürünlerinin bakım/onarımında kullanılmak üzere ithal edilen yedek parçalar (silindir alev başlığı, brülör contası vb.) GEKAP'a tabii değildir.
7. GPS ölçüm cihazı, total station olarak tabir edilen ölçüm cihazları elektrikli ve elektronik eşya olarak GEKAP kapsamındadır.
8. Dübel çakma, çivi çakma ve matkap makinesi GEKAP kapsamındadır. Bu ürünlerin içerisindeki pil ve batarya için GEKAP beyan ve ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Ancak bu ürünlerin beraberinde gelen yedek pil ve bataryalar için GEKAP beyan ve ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır.
9. Motorsuz ekipmanların (el arabası, bisiklet, kayak, paten, pazar arabası) lastikleri için GEKAP beyan ve ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır.
10. Bakanlıkça gerekli görülerek talep edilmesi halinde GEKAP beyannamesine yönelik YMM'lere yaptırılacak inceleme ve/veya doğrulama işlemleri ile bağımsız denetim kuruluşlarına yaptırılacak inceleme işlemleri Bakanlığa sunulacaktır.

11. 2020'de süresi dolan ve 2021'de süresi dolacak dampinge karşı önlemler ilan edildi.

24 Temmuz 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile 2020 yılının ilk yarısında yürürlük süresi dolan dampinge karşı önlemler ile 2021 yılının ilk yarısında süresi dolacak mevcut dampinge karşı önlemler ilan edilmiştir.

- Aşağıdaki tabloda yer alan dampinge karşı önlemlerin yürürlükte kalma süresi, belirtilen esaslar çerçevesinde karşısında belirtilen tarihte sona ermiştir.

Önlemin yayımlandığı tarihteki pozisyon numarası	Önlemin yayımlandığı tarihteki eşya tanımı	Menşee	Önlemin yayımlandığı tarihteki Resmî Gazete	Tebliğ no	Önlemin bitiş tarihi
7315.81	Destekli halkalı zincirler	Çin Halk Cumhuriyeti	10.05.2015 29351	2015/11	10.05.2020
7315.82	Diğerleri (kaynaklı halkalı)				

- Aşağıdaki tabloda yer alan dampainge karşı önlemlerin yürürlükte kalma süreleri, bir nihai gözden geçirme soruşturması açılmaması halinde karşılarında belirtilen tarihlerde sona erecektir.

Önlemin yayımlandığı tarihteki pozisyon numarası	Önlemin yayımlandığı tarihteki eşya tanımı	Menşe Ülke	Önlemin yayımlandığı Resmî Gazete tarih ve sayısı	Tebliğ no	Önlemin bitiş tarihi
3903.19.00.00.00	Diğerleri	Mısır Arap Cumhuriyeti	14.1.2016 29593	2015/51	14.1.2021
8415.83.00.90.00	Yalnız belirli salon tipi sıcak ve soğuk hava cihazları (fancoil)	Çin Halk Cumhuriyeti	12.2.2016 29622	2016/2	12.2.2021
2915.12.00.00.12	Sodyum formiat	Çin Halk Cumhuriyeti	12.4.2016 29682	2016/11	12.4.2021
52.01	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	Amerika Birleşik Devletleri	17.4.2016 29687	2016/7	17.4.2021
7010.20.00.00.00	Yalnızca camdan tencere, tava, çaydanlık kapakları	Çin Halk Cumhuriyeti Endonezya Hong Kong	17.4.2016 29687	2016/10	17.4.2021
7307.91.00.00.00	Flanşlar	Çin Halk Cumhuriyeti	20.4.2016 29721	2016/13	20.4.2021
7307.93.11.00.11	Dirsekler				
7307.93.11.00.12	Kavisler				
7307.93.19.00.00	Diğerleri				
İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2016/18) ekinde belirtilmektedir.	Suni veya sentetik liflerden belirli mensucat veya tekstil ürünü	Çin Halk Cumhuriyeti	24.5.2016 29747	2016/18	24.5.2021
7315.11.90.00.11	Transmisyon zincirleri	Çin Halk Cumhuriyeti	20.4.2016 29721	2016/13	20.4.2021
7315.11.90.00.19	Diğerleri				
7315.12.00.00.11	Transmisyon zincirleri				
7315.12.00.00.19	Diğerleri				
7315.19.00.00.00	Aksamalar				
7210.70.80.90.11	Sadece yüzey işçiliğine tabi tutulmuş veya dikdörtgenden (kare dahil) başka şekillerde basitçe kesilmiş	Çin Halk Cumhuriyeti	24.6.2016 29752	2016/15	24.6.2021
7210.70.80.90.19	Diğerleri				

Kesin önlemler, yürürlüğe girme tarihlerinden veya dampaing veya sübvansiyon incelemesi ile zarar incelemesini birlikte kapsayan en son gözden geçirme soruşturmasının sonuçlandığı tarihten itibaren 5 yıl sonra yürürlükten kalkar.

İkinci tabloda belirtilen önlemlerin yürürlük sürelerinin bitiminden önce yerli üretici veya üreticilerinin ilgili ürünlerdeki önlemin sona ermesinin dampaingin ve zararın devam etmesine veya yeniden meydana gelmesine yol açacağı iddiasıyla bir nihai gözden geçirme soruşturması açılması için başvuruda bulunma hakları mevcuttur.

Bu Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Değerli okurlarımız; geçtiğimiz temmuz ayı içerisinde iş ve sosyal güvenlik alanında yaşanan gelişmelere ve ağustos ayı gündemine baktığımızda Covid-19 etkisinin ülkemizde de halen en önemli başlığı oluşturmaya devam ettiğini görmekteyiz. Neredeyse tüm sektörlerin normal faaliyetlerine dönmelerine kanunen izin verilmiş olsa da turizm başta olmak üzere bazı sektörlerin eski normale dönemediğini, bu çerçevede işyerlerinin açılmadığını, buralarda istihdam edilen önemli sayıdaki işgücünün de pasif halde beklediğini görmekteyiz. Bu sorunların giderilmesini teminen en son mini istihdam ve teşvik paketi olarak adlandırılan 7252 sayılı "Dijital Mecralar Komisyonu Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

İş ve sosyal güvenlik alanında geçtiğimiz temmuz ayı içerisinde yaşanan değişiklikler vergidegundem.com adresinde bulunan SGK sirkülerlerimiz ile sizlere ulaştırılmış bulunmaktadır. Dergimizin bu sayısında; 7252 sayılı Kanun ile getirilen düzenlemeler detaylı şekilde yer alacaktır.

7252 sayılı Kanun'da yer alan iş ve sosyal güvenlik düzenlemeleri

1. Cumhurbaşkanına kısa çalışma ödeneği süresinde sektörel değişiklik yapma yetkisi verildi.

Mevcut durumda;

Koronavirüs (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvuruları herhangi bir sektörel farklılık gözetmeksizin; 26.03.2020 tarihli mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan 7226 sayılı Kanun ile sağlanmış ve son başvuru tarihi de 30.06.2020 olarak belirlenmiş, ardından 30.06.2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2706 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kısa çalışma süresi bir (1) ay daha uzatılmıştır.

7252 sayılı Kanun'la getirilen değişiklik ile kısa çalışma ödeneğinin süresini sektörel olarak ayrı ayrı veya bir bütün olarak 31.12.2020 tarihine kadar uzatmak için Cumhurbaşkanına yetki verilmiştir. Buradaki düzenleme ile; ilk defa sadece belirli sektörler için (esneklik-kolaylık sağlanan) Covid-19 etkisine bağlı kısa çalışma uygulamasına devam edileceğini anlıyoruz.

2. Normale dönen işyerlerine yeni bir SGK Prim teşviki getirildi.

7252 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi ile 4447 sayılı Kanun'a geçici 26'ncı madde eklenmiştir. Birinci fıkrasında, geçici 23'üncü madde kapsamında,

- ▶ 01.07.2020 tarihinden önce kısa çalışma başvurusunda bulunmuş olan özel sektör işyerlerinde kısa çalışma ödeneğinden yararlanan sigortalıların;
- ▶ İşyerindeki kısa çalışmanın sona ermesi ve aynı işyerinde haftalık normal çalışma sürelerine dönmeleri şartı ile,
- ▶ 31.12.2020 tarihini geçmemek üzere,
- ▶ Kısa çalışmanın sona erdiği tarihi takip eden aydan itibaren üç ay süreyle,
- ▶ 5510 sayılı Kanun'un 82'nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında,
- ▶ Her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle işverene prim desteği sağlanır denilmiştir.

Aynı madde ikinci fıkrasında da geçici 24'üncü madde kapsamında,

- ▶ 01.07.2020 tarihinden önce başvuruda bulunarak nakdi ücret desteğinden yararlandırılan sigortalının,
- ▶ Haftalık normal çalışma süresine dönmesi durumunda,

birinci fıkra kapsamındaki destekten ilgili fıkrada belirtilen süreler ve şartlarla yararlandırılır denilmiştir.

Öncelikle işyerlerinin bu teşvikten faydalanabilmesi için normale dönmüş olmaları, kısa çalışma ve nakdi ücret desteğinden faydalanmaya devam eden çalışana olmaması gerekir.

Faydalanma hesabı nasıl yapılacaktır?

Birinci ve ikinci fıkralar kapsamında işverene her bir ay için sağlanacak destek süresi;

- ▶ Kısa çalışma ödeneği alanlar için sigortalının geçici 23'üncü madde kapsamında kısa çalışma ödeneği aldığı aylık ortalama gün sayısını,
- ▶ Geçici 24'üncü madde kapsamında sağlanan nakdi ücret desteğinden yararlandırılanlar için nakdi ücret desteği aldıkları aylık ortalama gün sayısını geçemeyecektir.

Bu anlamda kişilerin kısa çalışma veya nakdi ücret desteği aldıkları toplam gün sayıları üzerinden hesaplanmak üzere; alınan toplam gün sayısı/yararlanılan ay formülü ile bulunulacak ortalama gün sayısı üzerinden destek miktarı hesaplanacaktır.

Kapsama dahil olmayanlar

Bu madde hükümleri;

- ▶ 5335 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile (kamu),
- ▶ 2886 sayılı Kanun (Devlet İhale Kanunu),
- ▶ 4734 sayılı (KİK) Kanun'a ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile
- ▶ 4734 sayılı Kanun'dan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri ve
- ▶ Sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar,
- ▶ 5510 sayılı Kanun'un ek 9'uncu maddesi kapsamında ev hizmetlerinde çalışan sigortalılar ve
- ▶ Yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

Yersiz faydalanma

- ▶ Kısa çalışmadan yersiz yararlandırıldığının tespiti veya
- ▶ Kısa çalışma başvurusuna yönelik uygunluk tespitinin olumsuz sonuçlanması ya da
- ▶ Nakdi ücret desteğinden yersiz yararlandırıldığının tespiti halinde,

işyeri bu madde kapsamında sağlanan destekten yararlanamaz veya yersiz yararlanmış sayılır.

Bu madde kapsamında destekten yersiz yararlandırıldığının tespiti halinde, yararlanılan destek tutarı işverenden 5510 sayılı

Kanun'un 89'uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

Diğer teşviklerden faydalanma

- ▶ Bu maddeyle sağlanan teşvikten yararlanmakta olan işverenler, bu teşvikten yararlanılan ayda aynı sigortalı için diğer sigorta primi indirimi, teşvik ve desteklerinden yararlanamaz.
- ▶ Bu madde kapsamında Fon tarafından işverene sağlanan, sigortalı hissesine karşılık gelen destek tutarının sigortalıya ödenmesi işverenden talep edilemez.
- ▶ Fondan bu madde kapsamında karşılanan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Süre uzatımı

"Cumhurbaşkanı, birinci fıkrada yer alan üç aylık süreyi sektörel olarak ayrı ayrı veya bir bütün olarak altı aya kadar uzatmaya yetkilidir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir" denilmiştir.

Baktığımızda; kısa çalışmadan faydalanıp normale dönen tüm işyerleri bu teşvikten 3 ay süreyle faydalanabilecek mi sorusu akla gelmektedir?

Teorik olarak evet ancak pratikte hayır olarak bu soruya yanıt vermek gerekecektir.

Çünkü maddede "... kısa çalışmanın sona erdiği tarihi takip eden aydan itibaren üç ay süreyle" bu teşvikten faydalanılır deniliyor.

Örnek: İşyeri haziran ayında kısa çalışmayı sona erdirmiş ise temmuz-ağustos-eylül ayları için bu teşvikten faydalanabilir. Ancak maddenin yürürlük tarihi 01.08.2020 olduğu için temmuz ayı bu işveren için boş geçecektir. Bu işyeri toplam 2 ay süre ile faydalanabilecektir.

Örnek: İşyeri mayıs ayında haftalık normal çalışmaya dönmüş olsun; bu durumda haziran-temmuz-ağustos ayları için faydalanma hakkı var iken; aynı gerekçe ile haziran-temmuz aylarında Kanun yürürlükte olmadığı için destekten faydalanılamayacaktır. Dolayısıyla; bu uygulamadan en erken temmuz ayında normale dönen işyerleri 3 ay süreyle faydalanabilecektir.

Üç (3) aylık teşvik süresini Cumhurbaşkanı 6 aya kadar uzatabilir maddesinden ne anlamalıyız?

Cumhurbaşkanı, birinci fıkrada yer alan üç aylık süreyi sektörel olarak ayrı ayrı veya bir bütün olarak altı aya kadar uzatmaya yetkili kılınmıştır. Öncelikle bu madde ile bir önceki kısa çalışma maddesinde yer alan sektörel farklılık hükmü ile paralellik sağlanmak istenmiştir.

Yani bu destekten şartları sağlayan tüm işyerleri en çok 3 ay süreyle faydalanacaktır.

Daha sonra ise; Cumhurbaşkanı'na zor durumda olan sektörler için teşvik süresini uzatma hakkı tanınmaktadır. Bu süre ise en çok + 2 ay olabilir. Çünkü madde, 01.08.2020 tarihinde

yürürlüğe girecektir ve 31.12.2020 tarihinde sona erecektir. Bu anlamda en fazla ağustos-eylül-ekim-kasım ve aralık olmak üzere en çok 5 ay süreyle bu madde uygulanabilecektir.

Teşvikten faydalanma nasıl olacak? İşveren beyanı ile mi otomatik faydalandırma mı?

SGK'nın normale dönen işyeri bilgilerini İş-Kur'dan alacağı; sigortalı bazında gün sayılarını ise eksik gün kodlarını (18-27-28) esas alarak kendi kayıtlarından çekerek işyerlerini beyana gerek kalmadan otomatik faydalandırması beklenmektedir.

3. Fesih yasağında uzatma ve fesih hallerinde esneklik

Fesih yasağı; "Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 7244 sayılı Kanun" ile hayatımıza girdi.

Bu Kanun ile her türlü iş veya hizmet sözleşmesinin (İş Kanunu, Borçlar Kanunu, Deniz İş Kanunu dahil) 4857/25'inci maddenin birinci fıkrasının (II) numaralı bendi kapsamında ve diğer kanunların ilgili hükümlerinde yer alan ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler dışında işveren tarafından feshedilmesi 17 Nisan 2020-17 Temmuz 2020 tarihleri arasında uygulanmak üzere, 3 ay süre ile getirildi.

Bu madde ile birlikte işveren 17.04.2020 tarihinden itibaren üç aylık süreyi geçmemek üzere işçisini tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilecektir. Bu madde kapsamında ücretsiz izne ayrılmak, işçiye haklı nedene dayanarak sözleşmeyi fesih hakkı vermeyecektir.

30.06.2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2707 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile fesih yasağı ve ücretsiz izin uygulaması 17.08.2020 tarihine kadar uzatılmış idi.

7252 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi ile yapılan değişiklik ile;

"Belirli süreli iş veya hizmet sözleşmelerinde sürenin sona ermesi, işyerinin herhangi bir sebeple kapanması ve faaliyetinin sona ermesi, ilgili mevzuatına göre yapılan her türlü hizmet alımları ile yapım işlerinde işin sona ermesi halleri" de ilaveten pandemi nedeniyle fesih yasağı kapsamından çıkarılmıştır.

İzin verilen işten çıkış kodları;

- 25- İşçi tarafından işverenin ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırı davranışı nedeni ile feshe ilave olarak
- 05- Belirli süreli iş sözleşmesinin sona ermesi
- 17- İş yerinin herhangi bir sebeple kapanması ve faaliyetine son vermesi
- 18- İhale konusu işlerin sona ermesi.

Bunun dışında;

Hem fesih yasağı hem de işverenin çalışanlarını ücretsiz izne çıkartma süreleri Cumhurbaşkanlığı tarafından "her defasında en fazla üçer aylık sürelerle olmak üzere 30.06.2021 tarihine" kadar uzatılabilecektir.

İkale fesih yasağı kapsamında kalmaya devam etmektedir.

4. Kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan az tehlikeli işyerlerinde işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı çalıştırma yükümlülüğü 31.12.2023 tarihine ertelendi.

7033 sayılı Kanun ile 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi çalıştırma yükümlülüğü kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan az tehlikeli işyerlerinde 01.07.2017'den 01.07.2020'ye ötelenmişti.

6331 sayılı İSG Kanun'una göre iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi çalıştırmamanın cezası 2020 yılı için her bir personel başına ve her ay uygulanmak üzere 11.735 TL olarak belirlenmiştir.

Kanun ile 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 38'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan "01.07.2020" ibaresi "31.12.2023" şeklinde değiştirilmiştir.

AB ülkeleri 2019'da motorlu taşıtlardan €440 milyar vergi geliri elde etti

Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler 2019'da motorlu taşıtlardan 440 milyar euro vergi geliri elde etti. Periyodik olarak açıkladığı otomobil satışları ve pazardaki durumu gösteren çeşitli verilerin yanı sıra belirli dönemlerde sektördeki vergilendirmeye ilişkin göstergeleri de yayınlayan Avrupa Otomobil Üreticileri Birliği (ACEA) Vergi Rehberi 2020 isimli raporunu kısa süre önce yayınladı. Rapora göre, AB'nin önde gelen 15 ülkesinin motorlu taşıtlardan elde ettiği vergi geliri 2019'da bir önceki yıla göre yüzde 3'lük artış gösterdi. AB'nin önde gelen 15 ülkesinin motorlu taşıtlardan elde ettiği vergi geliri 2018'de 428 milyar euro olarak açıklanmıştı.

Motorlu taşıtlardan en yüksek vergi gelirini 93,4 milyar euro ile Almanya elde ederken, bu ülkeyi Fransa, İtalya, İngiltere ve İspanya izliyor. Rapor, Brexit geçiş süreci içerisinde olmasına rağmen İngiltere'yi de kapsıyor.

Otomotiv sektörü yeni araçların satışı üzerinden alınan KDV, ÖTV, gümrük vergisi, kullanım süresince alınan vergiler (MTV), akaryakıt ve motor yağları üzerinden alınan vergiler gibi pek çok kanaldan devletlere yüksek miktarda gelir sağlıyor. Sektörden elde edilen toplam vergi gelirine ilişkin yukarıda verdiğimiz tutarın oldukça yüksek olduğu söylenebilir. Çünkü AB'nin 28 üyesinden sadece 15'ini kapsamasına rağmen Birliğin yıllık toplam bütçesinin 2,5 katından fazlasına tekabül ediyor.

Araç satın alırken ödenen vergilerin dışında her yıl devlete ödenen MTV bazı AB ülkelerinde (Polonya, Estonya, Slovenya, Litvanya) hiç alınmazken, KDV konusunda Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) üyesi ülkelerin büyük bölümünde, tıpkı ülkemizde olduğu gibi genel oranın uygulandığı görülüyor.

Türkiye'de yüzde 18 olarak uygulanan KDV oranının en yüksek olduğu ülkeler yüzde 27 ile Macaristan, yüzde 25 ile Danimarka olarak karşımıza çıkıyor. ABD'de satış vergisi olarak adlandırılan oran, federal orana eyaletlerdeki vergilerin eklenmesiyle değişiklik gösterebiliyor.

Çevreci uygulamalar artıyor

Açıklanan verilerin, sektörün Avrupa için ne derece önemli olduğunu ortaya koyduğunu belirten ACEA Genel Sekreteri Eric-Mark Huitema, COVID-19 krizi sonrasında otomotiv sanayiinin başarıyla yeniden faaliyete geçmesinin, AB ekonomisinin genel sağlığı ve hükümet bütçeleri için çok önemli olduğunu söyledi.

CO₂ emisyonunu azaltmak için kullanılan ve ilk olarak 90'lı yılların başında Kuzey Avrupa ülkelerinde uygulanmaya başlanan karbon vergileri ve emisyon seviyelerine dayalı vergilendirme sistemi, günümüzde gelişmiş ülkelerde tüketicilerin satın alma kararlarını önemli ölçüde etkileyen bir faktör.

CO₂ emisyonunun azaltılmasını, Kyoto Protokolü çerçevesinde getirilen çevreci hedeflerin karşılanmasında temel bir unsur olarak kabul eden AB ülkeleri, motorlu taşıtların vergilendirilmesini de artık daha farklı ele alıyor ve CO₂ salınımına bağlı olarak artan oranlı vergi sistemleri uyguluyor. Araçlar hala motor gücü, fiyat, ağırlık, silindir hacmi ya da bu faktörlerin kombinasyonuna göre vergilendirilmeye devam edilse de emisyon oranlarına ve yakıt verimliliğine dayalı uygulamaların görüldüğü ülke sayısı dünyada giderek artıyor.

AB üyesi ülkelerin büyük çoğunluğu motorlu taşıtlarda emisyon seviyelerine dayalı vergilendirme uygularken, 27 üye ülkenin 24'ünde, ülkemizde de olduğu gibi elektrik motorlu otomobiller için teşvikler mevcut. Çoğunlukla vergi indirimi ve çeşitli

muafiyetler yoluyla sağlanan elektrikli ve hibrid model teşviklerinin yapısı ve parasal değeri ülkeler arasında önemli farklılıklar gösterse de çevre duyarlılığı yüksek Batılı ülkelerin ortak hedefi fazla yakıt tüketen ve karbon üreten araçtan daha fazla vergi almak.

Covid-19'un neden olduğu krizle birlikte çevre duyarlılığının daha da artması beklenen önümüzdeki yıllarda, motorlu taşıtları bir servet unsuru olarak görmek yerine etkili bir çevre politikası aracı olarak ele alan ülke sayısının da yükselmesi bekleniyor.

Avrupa'nın önde gelen pazarlarında motorlu taşıtlardan elde edilen vergi gelirleri

Ülke	MTV Geliri (Milyar euro)	Ülke	MTV Geliri (Milyar euro)
Avusturya	14,3	Yunanistan	7,4
Belçika	20,7	İrlanda	6,2
Almanya	93,4	İtalya	76,3
Danimarka	6,7	Hollanda	21,5
İspanya	30	Portekiz	9,6
Finlandiya	8,1	İsveç	8,1
Fransa	83,9	İngiltere	54,1
Toplam			440,4

ABD'nin yeni teşvik paketi ve bordro vergisinde indirim planı

ABD'de ekonomiye destek sağlaması için hazırlanan yeni teşvik paketinin, Başkan Donald Trump'ın uzun süredir ısrarla talep ettiği bordro vergilerinde indirimi içerip içermeyeceği uzun tartışmalara neden oldu. Teşvik paketi Senato'ya sunulmadan önce Beyaz Saray'ın paketin bordro vergilerinde indirimi de kapsamı talebinden geri adım attığı açıklandı. Görüşmelere katılan Hazine Bakanı Steven Mnuchin konuyla ilgili yaptığı ilk açıklamalardan birinde, Beyaz Saray'ın paketi bir an önce çıkarmak istediğini, paketin Trump'ın uzun süredir istediği bordro vergi indirimini ise içermeyeceğini söyledi. Mnuchin, şu an için önceliklerinin doğrudan ödemeler olduğunu, bordro vergisi indiriminin şimdilik bu pakette olmayacağını ancak bir süre sonra yeniden gündeme getireceklerini belirtti. Bordro vergisi indirimini, Kasım'daki başkanlık seçimlerindeki şansını artırmak için kullanmaya çalışılmakla eleştirilen Trump, yeni teşvik paketini bordro vergisinde indirimi kapsamaması halinde imzalamayabileceğini söylemişti.

Ancak teşvik paketi için Senato ve Temsilciler Meclisi'nde yürütülen görüşmeler her zamankinden hem daha zorlu geçti hem de daha uzun sürdü. Dergimiz yayına hazırlandığı sırada pazarlık devam ediyordu ve paket henüz ABD Kongresi'nden gerekli onayları almamıştı. Taraflar yeni teşvik paketi üzerinde uzlaşma sağlanamamasından birbirini sorumlu tutarken, paketin toplam parasal büyüklüğünden Amerikan vatandaşlarına yapılacak doğrudan ödemelerin miktarına kadar pek çok konuda anlaşmazlık devam ediyordu. Amerikan iş dünyası ve piyasalar yeni teşvik paketini merakla beklerken, Senato'nun eğer bir erteleme olmazsa 7 Ağustos'ta tatile girmesi gerekiyor.

Diğer taraftan bordro vergisinde indirim yapılmasıyla ilgili olarak bir yeni ihtimalden daha söz edilmeye başlandı. Trump'ın Hazine Bakanlığı'na bu verginin tahsilatını durdurma emri vererek Kongre'yi beklemeden de bu planı hayata geçirebileceği, bunun teknik olarak mümkün olduğu görüşü ortaya atıldı.

ABD'li çalışanların ücretlerinden; gelir vergisinin yanı sıra, sağlık, sosyal güvenlik, emeklilik sistemi ve işsizlik sigortasını finanse etmek amacıyla bordro vergisi olarak adlandırılan bir kesinti daha yapılıyor. Bu vergi, en son tüketici harcamasını teşvik etmenin bir yolu olarak, Obama döneminde 2011 ve 2012 yıllarında %4,2'ye düşürülmüş; 2013'te yeniden %6,2'ye yükseltilmişti. Plan üzerinde görüşmelerin en başında uzlaşma sağlanabilseydi, büyük olasılıkla yine geçici olarak 2 puan düşüşle yüzde 6,2'den yüzde 4,2'ye çekileceği tahmin ediliyordu.

Trump'ın vergi beyannamelerine erişim mümkün olacak mı?

ABD Yüksek Mahkemesi, New York Federal Bölge Mahkemesinin ABD Başkanı Donald Trump'ın vergi kayıtlarına erişimine onay verdi, ancak Kongrenin söz konusu belgelere erişim talebini reddetti. Ancak mahkemenin bu kararından kısa bir süre sonra Trump'ın avukatlarının vergi beyannamelerine erişimi engellemek, en azından kısıtlı erişim sağlamak üzere yeniden harekete geçtikleri belirtiliyor.

Araştırma şirketlerinin anketlerine göre, halkın üçte ikisi Trump'ın uzun süredir açıklamayı reddettiği vergi beyannamelerini kamuoyuyla paylaşması gerektiğini düşünüyor. ABD'de başkanlar geleneksel olarak vergi beyannamelerini seçim kampanyasının başında şeffaflık ilkesi gereği açıklıyor, ancak Trump, kişisel varlığı ve vergi kayıtlarına yönelik girişimleri eleştiriyor ve denetim altında oldukları iddiasıyla paylaşmayı reddediyor.

Anket sonuçlarına göre, katılımcıların büyük bölümü Trump'ın açıklamaktan kaçındığı vergi beyannamelerinin kendisine zarar verecek nitelikte kanıt içerdiğini düşünüyor, önemli bir kısmı ise başkanın uğradığı ciddi mali kayıplarla ilgili bilgileri gizli tutmaya çalıştığını savunuyor. Bir grup katılımcı ise Trump'ın vergi ödemediği için bu belgeleri açıklamadığına inanıyor. Diğer taraftan, Joe Biden son birkaç yıla ilişkin vergi beyannamelerini seçim kampanyasının resmi internet sayfasında yayınladı.

Yunanistan emeklileri düşük vergi oranıyla ülkeye çekmeye çalışacak

Yunanistan mukimliğini bu ülkeye taşımaya karar veren emeklilere yüzde 7 oranında sabit bir gelir vergisi oranı sunarak ekonomik toparlanmayı güçlendirmek istiyor.

Söz konusu teşvik, geçtiğimiz ay parlamentoya sunulan tasarinin bir parçası ve yasalaşması halinde yılın en az altı ayında Yunanistan'da yaşamayı kabul eden emekliler uygulamaya dahil olabilecek. Ancak söz konusu kişilerin vatandaşı olduğu ülkenin Yunanistan ile çifte vergilendirme anlaşması olması gerekiyor.

Başbakanlık baş ekonomi danışmanı Alex Patelis'in yaptığı açıklamaya göre, yüzde 7'lik oran kira, temettü veya emekli maaşı dahil tüm gelir türlerine uygulanacak. Küresel finans krizinin ardından Portekiz de benzer bir plan ortaya koymuş, ancak Lizbon ayrımcılık içeren vergi politikaları izlemekle suçlanmıştı.

AB liderlerinden yeni Vergi Eylem Planı

Avrupa Birliği (AB) liderleri geçtiğimiz ay 750 milyar euroluk yeni bir destek paketini kabul etti. Covid-19'un ortaya çıkmasından bu yana maske takarak ve mesafeli bir biçimde ilk kez yüz yüze bir araya gelen 27 liderin kabul ettiği paket, koronavirus krizi nedeniyle yapılan bu harcamaların ilerleyen yıllarda yeni vergiler uygulanarak telafi edilmesini öngörüyor.

Pakete göre, Avrupa Komisyonu piyasalardan borçlanarak elde edeceği nakdin büyük bölümünü desteğe en çok ihtiyacı olan üye ülkelere hibe olarak dağıtacak. Komisyon 750 milyar euroyu çok ucuz bir şekilde borçlanarak temin edecek ve bu tutarın 390 milyar eurosunu hibe olarak, 360 milyar euroluk kısmı ise kredi olarak dağıtılacak. Uygulanacak yeni vergilerle borçların 2058'e kadar ödemesi planlanıyor. Geri dönüştürülemeyen plastik ürünlere yeni vergiler getirilmesi ve 2023'ten itibaren AB dışındaki yüksek karbon salınımına sahip ülkelerden ithal edilecek ürünlere vergi uygulanmaya başlanması pakette yer alan önlemlerden bazıları. Vergi kaçırılmasına engel olma, vergi idarelerine yardımcı olunması gibi amaçlarla tasarlanan Vergi Eylem Planı kapsamında;

- ▶ İşletmeler için vergi konusundaki engeller ve gereksiz idari yükler azaltılacak. Vergide sadeleştirme iş ortamını iyileştirecek, bu da rekabet gücünü artıracak ve ekonomik büyümeye katkı sağlayacak.
- ▶ Üye ülkelerin vergi gelirlerini güvence altına alabilmelerini sağlamak için mevcut vergi kurallarını uygulamalarına ve vergide uygunluğu artırmalarına destek olunacak.
- ▶ Vergi idarelerinin mevcut verilerden daha iyi faydalanabilmeleri ve yeni verilerin daha verimli bir şekilde paylaşılması için çalışılacak.
- ▶ Vergi mükelleflerinin haklarına ilişkin farkındalıkları artırılarak, yükümlülükleri basitleştirilecek, uygunluk sağlamaları kolaylaştırılacak.
- ▶ AB ile vergi alanında iş birliğine gitmeyen ülkelerle ilgili listenin gözden geçirilmesi de Eylem Planı içerisinde yer alıyor.

Sirküler indeks

No	Tarih	Konu
81	06.07.2020	Gelir vergisinden istisna yurt içi ve yurt dışı gündelik tutarları (01.07.2020-31.12.2020).
80	06.07.2020	Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı ve çocuk yardımı tutarları (01.07.2020-31.12.2020).
79	03.07.2020	2020 yılında mali tatil 1-20 Temmuz tarihleri arasında uygulanacaktır.
78	29.06.2020	Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar'da bazı değişiklikler yapıldı.
77	15.06.2020	Vergi Usul Kanunu uyarınca yapılan reeskont işlemlerinde kullanılan oran %10 olarak belirlendi.
76	11.06.2020	15 Milyon ABD doları ve üzerinde döviz kredisi bulunan kurumların TCMB'ye bildirim yükümlülüğü haftalık olacak şekilde değiştirildi.
75	10.06.2020	ABD Ticaret Temsilciliği, belirli ülkeler tarafından kabul edilen (veya hazırlık aşamasında olan) dijital hizmet vergileriyle ilgili soruşturma başlattı.
74	03.06.2020	"Serbest (Döviz) Fonları"nın portföy kazançları üzerinden yapılan stopajın oranı sıfırdan yüzde 15'e çıkarıldı.
73	02.06.2020	65 yaş ve üstünde olan bazı mükelleflerin sokağa çıkma kısıtlamasının kaldırılmasına bağlı olarak beyan ve ödeme yükümlülüklerine ilişkin duyuru yayımlandı.
72	29.05.2020	Elektronik defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile e-Defter beratlarının yükleme süresi uzatıldı.
71	28.05.2020	Menkul kıymetlerden 2020 yılında elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine ilişkin güncellenen tablo.
70	27.05.2020	Vergiye uyumlu mükellefler için geçerli olan indirimin şartlarında 7194 sayılı Kanun'la gerçekleştirilen değişiklikler hakkında açıklamalar yapıldı.
69	27.05.2020	7194 sayılı Kanun'la Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliklere ilişkin açıklamaların yer aldığı Tebliğ yayımlandı.
68	24.05.2020	Finansman bonoları ile varlık kiralama şirketlerince ihraç edilen bir yıldan kısa vadeli kira sertifikalarından elde edilen gelirlerden yapılan stopajın oranı yüzde 15'e yükseltildi.
67	24.05.2020	Kambiyo muamelelerinde satış tutarı üzerinden hesaplanması gereken BSMV'nin oranı yüzde 1'e yükseltildi.
66	23.05.2020	GİB, Türkiye Bankalar Birliğine, bankalar tarafından gerçekleştirilen kaydi altın satışları üzerinden kambiyo muamele vergisi hesaplanması gerektiğine dair yazı gönderdi.
65	18.05.2020	Türkiye- Arjantin Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Protokolü Cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.
64	13.05.2020	Sigara ve bazı tütün mamullerinin ÖTV oranları yeniden belirlendi.
63	12.05.2020	Geçici vergi beyannamelerinin verilme süresi 28 Mayıs 2020 Perşembe günü sonuna kadar uzatıldı.
62	11.05.2020	Salgın döneminde yarım kalan teşvik belgeli yatırımlar için ek süre verilebileceğine ilişkin Karar yayımlandı.
61	08.05.2020	Mücbir sebep döneminde KDV iade taleplerinin yerine getirilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlendi.
60	24.04.2020	Yabancı para cinsinden ödenen BES katkı payları için devlet katkısı oranı %10 olarak belirlendi.
59	22.04.2020	Türkiye-Fildişi Sahili Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Protokolü Cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.
58	21.04.2020	Şubat ve mart aylarına ilişkin KDV beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 28 Nisan 2020 tarihine kadar uzatıldı.
57	20.04.2020	E-Defter beratlarının yükleme süreleri ile basit usule tabi mükellefler için defter beyan sistemine kayıt süreleri uzatıldı.
56	17.04.2020	Kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 1 Haziran 2020 tarihine kadar uzatıldı.
55	17.04.2020	Yeni Koronavirüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Resmî Gazete'de yayımlandı.
54	14.04.2020	Yeni Koronavirüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Teklifi TBMM'ye sunuldu.
53	14.04.2020	Türkiye-Ukrayna Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nı değiştiren Protokol'ün onaylanması uygun bulundu.
52	06.04.2020	Türkiye-Çad Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması Cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.
51	04.04.2020	"Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması pilot iller dışındaki mükellefler için 1 Temmuz 2020'ye ertelendi.

Vergi Takvimi

2020 Ağustos ayı mali yükümlülükler takvimi

4 Ağustos 2020 Salı	Haziran 2020 dönemine ait haberleşme vergilerinin beyanı ve ödenmesi 2019 yılına ilişkin yıllık gelir vergisinin 2. taksit ödemesi 2020 yılı motorlu taşıtlar vergisi 2. taksit ödenmesi Haziran 2020 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) elektronik olarak gönderilmesi Haziran 2020 dönemine ait sosyal güvenlik primlerinin ödenmesi
10 Ağustos 2020 Pazartesi	16-31 Temmuz 2020 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
17 Ağustos 2020 Pazartesi	Temmuz 2020 dönemine ait özel tüketim vergisine tabi içecekler ve tütün mamullerine ilişkin ÖTV beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Temmuz 2020 dönemine ait dayanıklı tüketim ve diğer mallara ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Temmuz 2020 dönemine ait tescile tabi olmayan motorlu taşıt araçlarına ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Temmuz 2020 dönemine ait banka ve sigorta muameleleri vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Temmuz 2020 dönemine ait özel iletişim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Temmuz 2020 dönemine ait kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinin bildirim ve ödenmesi 2020 yılı 2. dönem (Nisan-Haziran) geçici vergi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
20 Ağustos 2020 Perşembe	Temmuz 2020 dönemine ait şans oyunları vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
25 Ağustos 2020 Salı	1-15 Ağustos 2020 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
26 Ağustos 2020 Çarşamba	Temmuz 2020 dönemine ait Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'nin (MPHB) elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Temmuz 2020 dönemine ait damga vergisinin beyanı ve ödenmesi Temmuz 2020 dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
31 Ağustos 2020 Pazartesi	Temmuz 2020 dönemine ait haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi Diğer ücretlerin gelir vergisi 2. taksit ödemesi Temmuz 2020 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) elektronik olarak gönderilmesi Temmuz 2020 ayına ait sosyal güvenlik primlerinin ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi - 2020 (Ücretler)	
Gelir dilimi	Vergi oranı
22.000 TL'ye kadar	% 15
49.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.300 TL, fazlası	% 20
180.000 TL'nin 49.000 TL'si için 8.700 TL, fazlası	% 27
600.000 TL'nin 180.000 TL'si için 44.070 TL, fazlası	% 35
600.000 TL'den fazlasının 600.000 TL'si için 191.070 TL, fazlası	% 40
Gelir vergisi tarifesi - 2020 (Diğer gelirler)	
Gelir dilimi	Vergi oranı
22.000 TL'ye kadar	% 15
49.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.300 TL, fazlası	% 20
120.000 TL'nin 49.000 TL'si için 8.700 TL, fazlası	% 27
600.000 TL'nin 120.000 TL'si için 27.870 TL, fazlası	% 35
600.000 TL'den fazlasının 600.000 TL'si için 195.870 TL, fazlası	% 40
Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	16,00
2019	19,00
2020	23,00
Engellilik indirimi (2020)	
Engellilik derecesi	Tutarı (TL)
Birinci derece engelliler için	1.400
İkinci derece engelliler için	790
Üçüncü derece engelliler için	350
Asgari geçim indirimi - TL (2020)	
Eşin çalışma durumu	Çocuk sayısı
	Yok 1 2 3 4 5 veya fazla
Çalışıyor	220,73 253,83 286,94 331,09 353,16 375,23
Çalışmıyor	264,87 297,98 331,09 375,23 375,23 375,23
Konut kira geliri istisnası	
Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2018	4.400
2019	5.400
2020	6.600
Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)	
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2018	12.000
2019	14.800
2020	18.000
Arızı kazançlara ilişkin istisna	
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2018	27.000
2019	33.000
2020	40.000
Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı	
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.01.2020 - 30.06.2020	6.730,15
01.07.2020 - 31.12.2020	7.117,17

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
01.07.2019 - 01.10.2019	2,50
02.10.2019 - 29.12.2019	2,00
30.12.2019 tarihinden itibaren	1,60
Tecil faizi oranları (Yıllık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.10.2010 - 05.09.2018	12
06.09.2018 - 24.10.2019	22
25.10.2019 tarihinden itibaren	19
Yeniden değerlendirme oranları	
Yıl	Oran (%)
2017	14,47
2018	23,73
2019	22,58
Fatura düzenleme sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400

Amortisman sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400
Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları	
Reeskont işlemlerinde	% 9
Avans işlemlerinde	% 10
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	% 10
Not: Bu oranlar 13.06.2020 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.	

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kağıt için)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	2.135.949,30
2019	2.642.810,00
2020	3.239.556,40
Damga vergisi oran ve tutarları (2020)	
Damga vergisine tabi kağıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dâhil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	68,70 TL
Gelir tablosu	32,90 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	89,10 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	119,00 TL
Katma değer vergisi beyannameleri	58,80 TL
Muhtasar ve prim hizmet beyannameleri	69,70 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2020)	
Evlatlıklar dahil furuğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	306.603 TL
Furuğ bulunmaması halinde, eşi isabet eden miras hissesinde	613.582 TL
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	7.060 TL
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde	7.060 TL
Vergi tarifesi (2020)	
Matrah dilim tutarları	Vergi Oranı
	Veraset yoluyla intikal İvazsız intikal
İlk 350.000 TL için	% 1 % 10
Sonra gelen 850.000 TL için	% 3 % 15
Sonra gelen 1.800.000 TL için	% 5 % 20
Sonra gelen 3.300.000 TL için	% 7 % 25
Matrahın 6.300.000 TL'yi aşan bölümü için	% 10 % 30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler		
Ödemeler / kesintiler	01.01.2020 - 31.12.2020 (TL)	
Brüt asgari ücret	2.943,00	
Sosyal güvenlik primi işçi payı (% 14)	412,02	
İşsizlik sigortası primi işçi payı (% 1)	29,43	
Gelir vergisi matrahı	2.501,55	
Hesaplanan gelir vergisi (% 15)	375,23	
Asgari geçim indirimi (Bekâr (-))	220,73	
Kesilecek gelir vergisi	154,50	
Damga vergisi (binde 7,59)	22,34	
Kesintiler toplamı	618,29	
Net asgari ücret	2.324,71	
Yıllık brüt asgari ücret		
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
2018	24.354,00	
2019	30.700,80	
2020	35.316,00	
Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları		
Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2020-31.12.2020	2.943,00	22.072,50

Income Tax

Income tax tariffs - 2020 (Salaries)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 22.000	15 %					
For TRL 49.000; for the first TRL 22.000, TRL 3.300, for above	20 %					
For TRL 180.000; for the first TRL 49.000, TRL 8.700, for above	27 %					
For TRL 600.000; for the first TRL 180.000, TRL 44.070, for above	35 %					
For more than TRL 600.000, for TRL 600.000, TRL 191.070, for above	40 %					
Income tax tariffs - 2020 (Other income)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 22.000	15 %					
For TRL 49.000; for the first TRL 22.000, TRL 3.300, for above	20 %					
For TRL 120.000; for the first TRL 49.000, TRL 8.700, for above	27 %					
For TRL 600.000; for the first TRL 120.000, TRL 27.870, for above	35 %					
For more than TRL 600.000, for TRL 600.000, TRL 195.870, for above	40 %					
Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)						
Year	Amount (TRL)					
2018	16,00					
2019	19,00					
2020	23,00					
Disability allowance (2020)						
Degree of disablement	Amount (TRL)					
For 1 st degree disabled	1.400					
For 2 nd degree disabled	790					
For 3 rd degree disabled	350					
Minimum living allowance - TRL (2020)						
Status of spouse	Number of children					
	No	1	2	3	4	5 or more
Employed	220,73	253,83	286,94	331,09	353,16	375,23
Unemployed	264,87	297,98	331,09	375,23	375,23	375,23
Exemption for house rental income						
Year when the income is derived	Amount (TRL)					
2018	4.400					
2019	5.400					
2020	6.600					
Exemption in capital gains (Except securities)						
Year when the gain is derived	Amount (TRL)					
2018	12.000					
2019	14.800					
2020	18.000					
Exemption in incidental income						
Year when the income is derived	Amount (TRL)					
2018	27.000					
2019	33.000					
2020	40.000					
The upper limit of severance pay exempt from income tax						
Period	Amount (TRL)					
01.01.2020 - 30.06.2020	6.730,15					
01.07.2020 - 31.12.2020	7.117,17					

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
01.07.2019 - 01.10.2019	2,50
02.10.2019 - 29.12.2019	2,00
Since 30.12.2019	1,60
Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
21.10.2010 - 05.09.2018	12
06.09.2018 - 24.10.2019	22
Since 25.10.2019	19
Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2017	14,47
2018	23,73
2019	22,58
Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400

Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400
Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	9%
In advance transactions	10%
In rediscount transactions under TPL	10%
Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 13.06.2020	

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2018	2.135.949,30
2019	2.642.810,00
2020	3.239.556,40
Stamp duty rates and amounts (2020)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9,48 per thousand
Wages (Including advances)	7,59 per thousand
Rental contracts	1,89 per thousand
Balance sheet	TRL 68,70
Income statement	TRL 32,90
Annual income tax return	TRL 89,10
Corporate tax return	TRL 119,00
Value added tax returns	TRL 58,80
Withholding and premium service returns	TRL 69,70

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2020)		
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 306.603	
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 613.582	
For transfers conducted without any consideration	TRL 7.060	
For prizes won in competitions and lotteries held for money and property	TRL 7.060	
Tax tariff (2020)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 350.000	1 %	10 %
For the next TRL 850.000	3 %	15 %
For the next TRL 1.800.000	5 %	20 %
For the next TRL 3.300.000	7 %	25 %
For the tax base portion exceeding TRL 6.300.000	10 %	30 %

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings		
Payments / withholdings	01.01.2020 - 31.12.2020 (TRL)	
Gross minimum wage	2.943,00	
Social security premium employee's contribution (14 %)	412,02	
Unemployment insurance premium employee's contribution (1 %)	29,43	
Income tax base	2.501,55	
Income tax calculated (15 %)	375,23	
Minimum living allowance (Single) (-)	220,73	
Income tax to be withheld	154,50	
Stamp duty (7,59 per thousand)	22,34	
Total withholdings	618,29	
Net minimum wage	2.324,71	
Annual gross minimum wage		
Year	Amount (TRL)	
2018	24.354,00	
2019	30.700,80	
2020	35.316,00	
The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2020-31.12.2020	2.943,00	22.072,50

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret ediniz.

EY'nin sunduğu vergi hizmetleri

İşleriniz gerçek potansiyellerine güçlü temeller üzerinde yapılandırılarak ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilerek ulaşabilir. EY olarak vergi yükümlülüklerinizi sorumlu ve zamanında yerine getirmenizin önemli bir fark ortaya çıkaracağını düşünüyoruz. Bu nedenle 140'tan fazla ülkedeki 32,000 vergi çalışanlarımız nerede olursanız olun ve vergi ihtiyaçlarınız ne olursa olsun kaliteli hizmet anlayışımıza duyduğumuz tereddütsüz bağlılık temelinde sizlere teknik bilgi, iş tecrübesi ve tutarlı metodolojiler sunmaktadır.

© 2020 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTurkiye
instagram.com/eyturkiye
twitter.com/EY_Turkiye